Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 83 (6195).

28 АПРЕЛЬ ЖУМА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ КОНСТИТУЦИЯЛАРИ

Мамлакатимизнинг, қардош оиламизни ташкил этган барча миллатлар ва элатларнинг ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган воқеа юз берди: иттифоқдош республикалар Олий Советларининг навбатдан ташқари сессиялари ўз республикаларининг янги Конституциясини қабул қилдилар. Ягона иттифоқ давлати — СССРдаги тенг ҳуқуқли Совет Республикалари бўлган Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Тожикистон, Арманистон, Туркманистон, Эстониянинг Асосий қонунлари амал қила бошлади.

Кучга кирган шу муҳим сиёсий ҳужжатлар мамлакатнинг Асосий қонунига тамомила мувофиқ равишда ишлаб чиқилган бўлиб, улар давлат қурилишининг бой тажрибасини, социалистик демократияни янада ривожланишини, совет халқлари бузилмас иттифоқининг буюк кучини ўзида мужассамлаштирди. Республикаларнинг конституцияларида муштарак аҳамиятга эга бўлган етук социалистик жамиятнинг энг муҳим фазилатлари ўз ифодасини топди. Шу билан бирга, қабул қилинган актлар ҳар бир республиканинг таркиб топган тарихий хусусиятларини ҳисобга олади. СССРда Конституциянинг ва унинг таркибий қисмларининг бирлиги ва давомийлиги худди мана шунда ўзининг конкрет ифодасини топди.

Эндиликда бизнинг жамиятимиз ўз камолотининг шундай бир босқичига эришдики, бу босқичда жамики ижтимоий муносабатларни социализмгагина хос бўлган коллективчилик асосларида қайта қуриш тугалланади. Бу эса социализм қонунларининг ривожланиши, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида унинг афзалликларини намоён бўлиши учун кенг имконият яратилади.

Республикалар Асосий Қонунларининг муҳокама қилиниши ва қабул этилиши социалистик демократиянинг ёрқин тантанасига айланди, СССР Конституциясидан кейин бутун дунёга кўп миллатли совет давлатининг темир-метиндек мустаҳкамлигини намоён қилди. Ўрток Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида «Халқларнинг қардошлик оиласида ўсиб вояга етган, марксизм-ленинизм ғоялари асосида тарбияланган совет кишилари ўз табиатлари билан интернационалистдирлар. Уларнинг ҳозирги ишларида интернационалистик анъаналар ҳар қачонгидан ҳам кенгроқ, хилма-хилроқ намоён бўлмоқда, дейиш мумкин», деб айтди.

Халқларнинг ягона оиласида иттифоқдош республикаларнинг эришган муваффақиятлари дарҳақиқат улуғвордир. Масалан, Россия Федерациясининг индустрияси бундан 40 йил муқаддам уч ҳафтадан кўпроқ вақт ичида ишлаб чиқарган маҳсулотини ҳозирги вақтда бир кун ичида ишлаб чиқармоқда. Белоруссияда бутун 1936 йил давомида олинган саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш учун ҳозирги вақтда икки ҳафтадан камроқ вақт талаб қилинмоқда. Украина саноатида ишлаб чиқариш 40 йил мобайнида 17 баравар, Тожикистонда 33 баравар, Қирғизистонда 60 баравар кўпайди. Бутун бепоён мамлакатимизда халқ хўжалигининг гуркираб ўсиши билан бир қаторда шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданият барқ уриб яшнади.

Қабул қилинган Конституцияларда белгиланганидек, иттифоқдош республикалар ўз территорияларида яшовчи ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг барча миллат ва элатларга мансуб меҳнаткашларнинг хоҳиш-иродасини ва манфаатларини ифодаловчи умумхалқ социалистик давлатидир. Шу республикалардан ҳар бирида давлат ҳокимияти халқникидир ва у халқ депутатлари Советлари орқали амалга оширилади. Мамлакатнинг, ўз республикасининг ҳаётини бошқаришда гражданларнинг тобора кенг ва актив иштироки жамият сиёсий ривожининг асосий йўналиши сифатида мустаҳкам қарор топди. Ҳозир бизнинг Советларимизда 2,2 миллиондан кўп депутат бор. Советларга бундан илгари сайланган кишиларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда шаҳарлар ва қишлоқларда неча ўн миллионлаб кишилар давлатни бошқаришнинг катта мактабини ўтдилар. Чинакам халқ ҳокимиятининг энг муҳим воситаси бўлган Советларнинг куч-ғайрати омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада кучайтиришга, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга қаратилгандир.

Коммунистик қурилишдаги барча муваффақиятларимиз Ленин партиясининг раҳбарлиги билан чамбарчас боғланганлигини ҳар бир совет кишиси яхши билади. Иттифоқ Конституциясида бўлгани сингари республикаларнинг Асосий Қонунларида ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жамият сиёсий системасининг ўзаги эканлиги ўқтириб ўтилган. Партия ўзининг раҳбарлик ва йўналтирувчилик мавқеига, меҳнаткашларнинг меҳри-муҳаббати ва миннатдорчилигига халққа, коммунизм ишига чексиз садоқати туфайли сазовор бўлди.

Свердловсклик машинасоз Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Минин «Правда» редакциясига йўллаган мактубида қуйидагиларни ёзади: «Республикаларнинг янги Конституциялари чинакам халқ Конституцияси бўлиб, совет кишиларининг меҳнат қилиш, дам олиш, сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш, қариликда моддий таъминланиш, уй-жойли бўлиш, ўқиш, маданият ютуқларидан баҳраманд бўлиш, жамият ишларини бошқаришда қатнашиш каби буюк ҳуқуқларини гарантиялайди. Бунда партиянинг меҳнаткашлар тўғрисидаги оталарча меҳрибонлиги намоён бўлмоқда». Миллионларнинг мақсад ва муддаолари бирлигини, уларнинг партия теварагида жипслашганлигини, Ватанни гуллаб-яшнатишга қўшаётган ўз ҳиссасини кўпайтириш иштиёқини ифодаловчи бундай хатларни редакция шу кунларда кўплаб олмоқда.

Мамлакатимиз ярим йилдан кўпроқ вақтдан бери СССРнинг янги Асосий Қонуни асосида яшамоқда. Шу Қонуннинг ҳар бир моддаси, ҳар бир қоидаси давлат органларининг, мансабдор шахсларнинг, барча меҳнаткашларнинг кундалик фаолиятига тобора чуқур сингиб бормоқда. Партия ташкилотлари мана шу энг муҳим ҳужжатни пропаганда қилиш ва амалга ошириш соҳасида катта ишларни давом эттириб, айни вақтда иттифоқдош республикаларнинг янгидан қабул қилинган Конституциялари тез турмушга тадбиқ этилиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим. Меҳнаткашлар Конституциядаги қоидаларни, ўз ҳуқуқлари ва эркинликларини, бу ҳуқуқлар ва эркинликлар гражданлик бурчларини ҳалол бажариш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини билишлари лозим. Ҳар бир кишининг юксак сиёсий маданиятли бўлишига ёрдам бериш—партия, давлат ва жамоат ташкилотларининг бевосита вазифасидир.

Совет кишилари Биринчи Майни ватанпарварлик руҳи янада кучайган вазиятда кутиб олмоқдалар. Улар КПСС Марказий Комитетининг қуйидаги жанговар Чақириқларини бажонидил қўллаб-қувватламоқдалар:

— ЯШАСИН СОЦИАЛИСТИК ВАТАНИМИЗДАГИ БАРЧА МИЛЛАТ ВА ЭЛАТЛАРНИНГ ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИГИ ВА МУСТАҲКАМ БИРЛИГИ!

— ЯШАСИН БИЗНИНГ УЛУҒ ВАТАНИМИЗ — СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ!

[«ПРАВДА» газетасининг 27 апрелдаги бош мақоласи].

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети дам олиш кунини 1978 йил 6 май шанбадан 8 май душанбага кўчиришга қарор қилди.

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ КУЧЛАРНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

27 апрель куни Тошкентда КПСС XXV съезди қарорлари асосида «Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга ва Қозоғистонга оқизиш проблемалари» мавзуидаги илмий конференция иш бошлади. Конференцияни Ўрта Осиё республикалари Фанлар Академиялари президентларининг кенгаши, СССР Фанлар академиясининг сув проблемалари институти, СССР Фанлар академиясининг «СССР ишлаб чиқарувчи кучларини жойлаштириш» проблемаси билан шуғулланувчи илмий кенгаши ва В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги Фанлар академиясининг Ўрта Осиё бўлими уюштирди.

Конференцияда кўпгина илмий-тадқиқот, лойиҳа, планлаштириш ташкилотининг вакиллари, партия ва совет органларининг, министрликлар ва идораларнинг ходимлари қатнашмоқдалар. Конференциянинг вазифаси Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини буриб юборишнинг актуал проблемаларига оид ахборотни ҳамда илмий-тадқиқот ва лойиҳа-қидирув ишларининг натижаларини ўзаро баҳам кўришдан, бу тадбирни техникавий-иқтисодий жиҳатдан тўла-тўкис асослашга доир тавсияларни ишлаб чиқишдан иборат.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, мамлакатнинг таниқли олимлари конференция президиумидан жой оладилар.

Конференцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов очди.

СССР Фанлар академияси сув проблемалари институтининг директори, академиянинг мухбир аъзоси Г. В. Воропаев Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга ва Қозоғистонга оқизиш проблемаси билан боғлиқ бўлган илмий тадқиқотлар тўғрисида, лойиҳанинг бош инженери И. А. Герарди Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини буриб юбориш лойиҳасининг асосий принципиал қоидалари ҳақида, СССР Фанлар академияси саноат ишлаб чиқариши экономикаси ва уни ташкил этиш институтининг директори академик А. Г. Аганбегян Сибирь сув ресурсларини регионлараро қайта тақсимлашнинг социал-иқтисодий проблемалари тўғрисида. СССР Фанлар академияси проблемавий илмий кенгаши Ўрта Осиё комиссиясининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги С. Зиёдуллаев ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш ва Ўрта Осиёнинг сув таъминоти проблемалари ҳақида, СССР Фанлар академияси сув проблемалари институти директорининг ўринбосари А. А. Бостанжогло Ўрта Осиё ва Қозоғистон илмий ташкилотларининг Сибирь дарёлари суви биринчи навбатини қайта тақсимлашни асослашдаги иштироки тўғрисида, СССР Госплани ҳузуридаги ишлаб чиқарувчи кучларни ўрганиш кенгашининг сектор мудири, иқтисод фанлари доктори Г. В. Копанев Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга оқизиш билан боғлиқ бўлган тадқиқотларнинг социал-иқтисодий жиҳатлари ҳақида, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С. К. Камолов Орол проблемаси ҳақида, «Средазгипроводхлопок» институтининг бўлим бошлиғи К. А. Ракитин Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги сув ресурсларини тақсимлаш ва улардан фойдаланиш самарадорлиги тўғрисида доклад қилдилар.

(ЎзТАГ).

ВЛКСМНИНГ XVIII СЪЕЗДИДА

ЁШЛАРНИНГ ЖАНГОВАР АВАНГАРДИ

Советлар мамлакати ёшларининг анжумани Кремлнинг съездлар саройида ўз ишини давом эттирмоқда. Бу ерда Ленин комсомолининг ўз XVIII съездига меҳнат совғалари кўргазмаси очилган. Бу совғаларда совет ёшларининг салкам 38 миллион кишилик авангарди қилган шонли ишлар, унинг КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш муддаоси ўз ифодасини топган.

Делегатларнинг нутқлари Ватанни янада гуллатиб-яшнатиш тўғрисидаги, унинг қудратини ошириш, совет кишиларининг бахт-саодати ҳақидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Ёшларнинг намояндалари йигит ва қизлар, уларнинг меҳнати, ўқиши, ҳаёти тўғрисидаги оталарча ғамхўрлик учун Ленин партиясига, унинг Марказий Комитетига, Леонид Ильич Брежневга фарзандлик миннатдорчилиги сўзлари билан мурожаат қилмоқдалар.

Ўрток Л. И. Брежневнинг комсомол XVIII съездидаги нутқида ёшларнинг коммунистик қурилишдаги актив иштироки соҳасида янги-янги муҳим вазифалар қўйилди. Бу нутқ Ер юзида тинчликни сақлаш тўғрисидаги, одамларнинг бахтиёр яшаши учун шарт-шароит яратиш ҳақидаги чуқур ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Советлар мамлакатининг йигит ва қизлари ишонтириб айтмоқдаларки, Ленин комсомоли, барча совет ёшлари янада яхшироқ, янада самаралироқ меҳнат қиладилар, коммунистик қурилишга катта ҳисса қўшадилар.

27 апрель — съезд ишининг учинчи куни.

Мамлакатимиздаги авлодларнинг революцион, меҳнат, ахлоқий, жанговар давомийлиги узлуксиздир. Қаҳрамонлик, фидокорлик сингари юксак тушунчалар ҳар бир совет йигит-қизини тўлқинлантиради, деди Озарбайжон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **В. А. Гусейнов.** Бизнинг синфий душманларимиз, деди сўнгра нотиқ, Советлар мамлакатига қарши ўз кўлами ва ҳийлакорлиги жиҳатидан мислсиз туҳмат кампаниясини авж олдириб юбордилар. Биз актив, ҳужумкор мафкуравий кураш олиб боришни, буржуа пропагандасининг туҳмат ва бўҳтонини далил-исботлар билан фош қилишни ўзимизнинг энг муҳим бурчимиз деб биламиз.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **В. П. Елютин** Ленин комсомолининг чуқур ва мустаҳкам билимга эга бўлган ёш мутахассисларни, коммунизмнинг эътиқодли қурувчиларини тайёрлашдаги юксак масъулияти тўғрисида гапирди. У халқ хўжалигининг барча тармоқлари учун юқори малакали кадрларга таълим бериш системасини ривожлантиришга батафсил тўхталди.

Москва областида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг сифат жиҳатидан янги босқичи бошланди, деди Москва область комсомол комитетининг биринчи секретари **С. И. Семенушкин.** Ҳозир қишлоққа мактабларни битириб чиқувчиларнинг шунчаки группалари эмас, балки ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадаларидаёқ ишлаб кўзи пишиган, жипслашган меҳнат коллективлари келмоқдалар.

«Комсомол йўлланмаси билан, етуклик аттестати билан, ягона комсомол-ёшлар коллективи бўлиб, ноқоратупроқ ўлка объектларига борамиз!» деган ватанпарварлик ташаббуси қишлоқ мактабларининг ўқувчилари қалбида қизғин акс садо берди.

Биз, вожатийларни ўрток Л. И. Брежнев пионер комиссарлари деб, идеология фронтининг ходимлари деб атаганлиги билан жуда фахрланамиз, деди Ульяновскдаги В. И. Ленин номли 1-ўрта мактаб бош пионер вожатийси **Т. Д. Лобанова.** Бу юксак баҳо ленинча чиниққан сиёсий ходим томонидан берилганлиги учун ҳам у айниқса қимматлидир.

Тожикистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **А. С. Сатторов** ёшларнинг муҳим халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишдаги иштироки тўғрисида гапирди.

Тожикистонда ишчилар синфининг малакали ёш ўринбосарларини тайёрлаш учун очиб қўйилган ўнлаб ҳунар-техника билим юртлари корхоналар ва қурилишларнинг бугунги ҳамда эртанги эҳтиёжларини ҳисобга олиб ишламоқда. Комсомол ташкилотлари мактаб ўқувчиларини касбкор танлашга йўналтиришга катта эътибор бермоқдалар.

СССР Маориф министри **М. А. Прокофьев** мактаб маорифи проблемаларига тўхталди. Мамлакатда ёш авлодга умумий ўрта таълим беришга ўтиш тугалланганлиги Коммунистик партиянинг, халқимизнинг, совет ижтимоий тузумининг буюк ютуғи эканлигини таъкидлаб министр мактабдаги тарбия жараёнини янада такомиллаштириш учун бир қанча камчиликларни тугатиш зарурлигини уқтириб ўтди.

Шунингдек съездда СССР ДОСААФ Марказий Комитетининг раиси **А. И. Покришкин,** Армия Марказий спорт клубининг ўқитувчиси, Европа, жаҳон ва олимпиада ўйинларининг бир неча марта чемпиони **И. К. Роднина**, Грузия комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ж. К. Шартава,** ВЛКСМ Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари **А. В. Жуганов** ва бошқалар сўзга чиқдилар.

28 апрелда съезд ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

ФЕРМАЛАРДА ЯНАДА КЎПРОҚ МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРИЛАДИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг беш йилликнинг учинчи йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларида чорвачилик маҳсулдорлигини янада оширишга муҳим ўрин берилган. Шу кунларда фермаларнинг, ихтисослаштирилган хўжаликларнинг меҳнатчилари, партия, совет ходимлари дастлабки ойларда қилган меҳнатларига якун ясамоқдалар, бажарилган ишларни таҳлил қилмоқдалар, КПСС XXV създининг қарорлари, ўрток Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларида бўлган чоғида ва унинг ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида айтган маслаҳатлари ва тавсиялари асосида янги марраларни белгиламоқдалар.

Поп ва Жиззах районлари партия комитетларининг пленумларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленумининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш соҳасида район партия ташкилотларининг вазифаси муҳокама қилинди.

Докладларда ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш борасида ана шу районларда муайян иш қилинганлиги таъкидлаб ўтилди. Механизациялашган фермалар ишга туширилмоқда, молларнинг наслдорлиги яхшиланмоқда, чорвадорлар фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга янада дадилроқ жорий этмоқдалар. Бироқ, пленумларда кўрсатиб ўтилганидек, чорвачиликни интенсив ривожлантириш учун кўпгина резервлар ва имкониятлардан ҳали фойдаланилмаяпти. Чунончи, Жиззах районида ем-хашак базаси етарли даражада тез суръатлар билан кенгайтирилмаяпти, ҳамма фермаларда ҳам мавжуд машина-ускуналардан самарали фойдаланилмаяпти.

Чорвадорлар янги марраларни белгилаб, илғор хўжаликларнинг, фермаларнинг, энг яхши меҳнатчиларнинг тажрибасини кенгроқ ёйиш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар. Ихтисослаштириш ва концентрациялаш масаласига алоҳида эътибор бериш, шу асосда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш лозим.

Поп район партия комитетининг пленумида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов, Жиззах район партия комитетининг пленумида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзладилар.

Чорвачиликни янада ривожлантириш юзасидан белгиланган ва пленумларда маъқулланган тадбирларда 1980 йилда гўшт, сут, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини беш йилликнинг иккинчи йилидагига нисбатан анча кўп етиштириш кўзда тутилади.

(ЎзТАГ).

КОМСОМОЛЛАР ШИЖОАТИ

ВЛКСМ XVIII съезди давом этаётган шу кунларда областимиз комсомол-ёшлари ҳар қачонгидан ҳам самарали меҳнат қилмоқдалар. Саноат корхоналарида, қурилиш майдонларида, бепоён пахтазорларда меҳнат симфонияси авжига чиқаяпти. Комсомол-ёшлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, оширилган мажбуриятлар олишаяпти.

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинобод» колхозининг Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Фахриддин Эгамбердиев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси гектарларда тўла кўчатлар ҳосил қилиб, ғўзаларга сифатли ишлов бермоқдалар. Бригада аъзолари ўз имкониятларини яна бир бор чамалаб чиқиб, аввалги 45 центнер ўрнига 50 центнердан ҳосил кўтаришдек оширилган мажбурият олдилар.

* * *

АНГРЕН. Ангрен разрезида ВЛКСМ XVIII съездига бағишлаб митинг бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан комсомол-ёшлар бригадаси бошлиқлари Г. Чернишев, С. Алимов ва бошқалар қўшимча мажбуриятлар қабул қилишди. Ёш кончилар ВЛКСМ XVIII съезди иш олиб бораётган кунларда планга қўшимча 18 вагон кўмир жўнатишга сўз бердилар. Шунингдек, кўзда тутилганидан 5 минг кубометр кўп тоғ жинси қазиб чиқаришга аҳд қилишди.

* * *

КАЛИНИН. «Қорасув» совхозининг илғор сут соғувчиси Кимё Муҳиддинова Бутуниттифоқ Ленин комсомоли съездига мактуб жўнатди. У ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида аввалги мажбуриятига нисбатан ҳар бош соғин сигирдан минг килограммдан кўп сут чашмаси яратишга сўз берди. Кимё Муҳиддинованинг бу йилги мажбурияти ҳар бош соғин сигирдан 6 минг килограммдан сут соғиб олишдир.

БИЗНИНГ ЯНГИЧА АНЪАНАЛАРИМИЗ

Чинакам коллективчилик ва ўртоқлик вазияти, мамлакатимиз барча миллатлари ва элатларнинг жипслиги, дўстлиги, бизни кучли ва баркамол қилиб турган маънавий соғломлик — социализмнинг буюк ғалабалари, совет турмуш тарзининг энг ёрқин қирралари ана шулардир.

Бу қирралар жамиятимиз ҳаётининг бутун ривожи, ва аввало, партия ташкилотлари омма орасида муайян мақсадни кўзлаб олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишларнинг натижаси ўлароқ қарор топиб бормоқда. КПСС XXV съездида таъкидланганидек, мамлакатимиз коммунизм йўлидан борган сари бу иш тобора муҳим ва аҳамиятлироқ бўлиб боради, унинг партиямиз идеологик фаолиятидаги роли орта боради.

Ғоявий-тарбиявий ишнинг самарадорлигини оширишга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга йўналтирилган вазифаларнинг бутун бир комплексида янги анъаналар, маросим ва урф-одатларни тарғиб ҳамда жорий қилиш масалалари муҳим ўрин эгаллайди. Улар совет турмуш тарзининг таркибий қисми, халқ маънавий маданиятининг муҳим бўлаги бўлиб қолди. Совет урф-одатлари, анъана ҳамда маросимларнинг социалистик турмуш маданиятини қарор топтириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига қўшаётган ҳиссаси алоҳида аҳамият касб этмоқда.

КПСС XXV съезди қарорларига амал қилган ҳолда областимиз партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маданий-оқартув муассасалари ўтмиш сарқитларига қарши, совет турмуш тарзини қарор топтириш, аҳоли турмушига янгича урф-одатлар, гражданлик маросимларини сингдириш учун кураш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар.

Турмуш маданиятини юксалтириш, янги анъана ва маросимларни жорий қилиш масалалари партия комитетлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари, касаба союз ҳамда комсомол ташкилотлари, маданият муассасаларининг доимо диққат марказида турипти. Область, шаҳар ҳамда район партия комитетлари ҳузурида янги маросимлар ва урф-одатлар бўйича жамоатчилик Советлари ишлаб турипти, улар турли хил ташкилотлар ва муассасаларнинг ишини мувофиқлаштириб бормоқдалар. Семинар-кенгашлар, илмий-амалий ва назарий конференциялар мунтазам равишда ташкил қилинмоқда, маҳаллий матбуот, радио, область радиоси ва телевидениеси орқали янги урф-одат ва маросимлар мунтазам тарғиб этилмоқда. Натижада ўтказилаётган тадбирларнинг самарадорлиги уларнинг кишилар ҳис-туйғуси ва дунёқарашига кўрсатаётган таъсири анча ошди.

Областимизда кишиларнинг меҳнат фаолияти билан боғлиқ бўлган байрам ва маросимлар тобора кенг ёйилмоқда. Амалда областимиздаги барча йирик корхоналар ва ташкилотларда «Наврўз байрами», «Ишчилар синфига қабул қилиш», «Ишчи сулолаларини шарафлаш» маросимларини, «Энг яхши касб соҳиби», «Олтин қўллар» конкурслари, «Биринчи маошни олиш» маросими кабиларни ўтказиш одат тусига кириб қолди. Қишлоқда «Ўроқ ва болға» байрами, «Ҳосил байрами», «Биринчи чаноқ», «Қизил карвон» каби маросимлар ўтказилмоқда. Пионерга, комсомолга қабул қилиш, биринчи паспортни топшириш, «Чақирилувчи кун»ни ўтказиш, Совет Армияси сафларига кузатиш маросимлари маданият саройлари ва клубларда, жанговар ва меҳнат шуҳрати музейларида, В. И. Ленин ёдгорлиги, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчиларнинг ёдгорликлари ёнида тантанали равишда ўтказилмоқда.

Шунингдек, ҳаваскорлик санъати фестиваллари, кўрик ва конкурслари, болалар музикаси ҳафталиклари, қўшиқ байрамлари ўтказиш анъана тусини олмоқда. Кўча байрамлари, саноат корхоналари, маҳалла ва ҳовли кунларини ўтказиш тобора кенгроқ тарқалмоқда.

Совет байрамлари ва маросимлари системасининг муҳим хусусияти уларнинг атеистик йўналишда ўтказилаётганлигидир. Улар материалистик дунёқарашни, социалистик ахлоқий принциплар ва идеалларни қарор топтиришга кўмаклашмоқда.

Шаҳарларда, кўпгина районлар, қишлоқ ҳамда посёлка Советларида никоҳ қилиш ва янги туғилган чақалоқларни рўйхатга олишни тантанали равишда уюштириш бўйича фойдали тажриба тўпланди. Бундай маросимлар асосан никоҳ саройлари ва бахт уйларида ўтказилмоқда. Кейинги вақтда ана шу саройлар ва уйларнинг тармоғини кенгайтириш, уларни замонавий мебель билан жиҳозлаш, безаш борасида кўп ишлар амалга оширилди. Ҳозирги вақтда областимизда жаъми 55 та, жумладан Тошкент, Олмалиқ, Ангренда, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозида никоҳ саройлари мавжуд. Уларда тегишли тадбирларни тантанали вазиятда ўтказиш учун ҳамма шароит яратилган. 1977 йилда областимизда никоҳларнинг 90 проценти тантанали равишда қайд қилинди, янги туғилганлар 40 процентдан ортиқроғининг ота-оналарига худди шундай вазиятда гувоҳномалар топширилди.

Айни вақтда янги анъана, урф-одат ва маросимларни меҳнаткашлар ҳаётига сингдириш борасидаги ишларда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Аҳоли турмушида эскилик қолдиқларини тугатиш, янги, диний руҳда бўлмаган урф-одат ва маросимларни жорий қилиш учун кураш ҳамма ерда ҳам изчил олиб борилмаяпти. Бу ишда маданий-оқартув муассасалари, маҳаллий матбуот ва радио имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланилмаётир. Меҳнат анъаналарини пропаганда қилиш масалаларига ҳам етарлича эътибор берилмаётир. Унча катта бўлмаган корхоналарда ишчилар синфига тантанали қабул қилиш маросими камдан-кам ўтказилади. Областимизнинг кўпгина хўжаликларида ёшларни колхоз деҳқонлари сафига қабул қилиш маросими анъана тусини олгани йўқ.

Партиямиз, фаровонликнинг ўсиши — меҳнаткашларнинг қобилиятлари ва ижодий активлигини ҳар тарафлама ривожлантиришнинг шартидир, деб ҳисоблайди. Бироқ, ана шу имкониятни ҳаётга татбиқ этиш учун зарур моддий неъматлар ва маънавий бойликларнинг ўзгина кифоя қилмайди. Айни вақтда шуниси ҳам муҳимки, кишиларда оқилона эҳтиёжларни шакллантириш, ҳар бир кишида жамиятнинг тобора ўсиб бораётган моддий ва маънавий неъматларидан, шахсий фаровонликдан, бўш вақтдан тўғри фойдаланишга интилиш, бу борада мустаҳкам кўникма ҳосил қилишни тарбиялаш даркор.

Янги урф-одат ва маросимлар бўйича Советлар ана шу йўналишда, айниқса, турар-жойларда актив фаолият кўрсатяпти, деб бўлмайди. Дабдабали тўй ва бошқа хил тантаналарни ўтказиш давом этиб келаётганлигини худди шу нарса билан изоҳлаш мумкин.

Бугун Тошкентда область илмий-назарий конференцияси очилади. Конференция КПСС XXV съезди талаблари асосида янги урф-одат, байрам ва маросимларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш борасида тўпланган тажрибани умумлаштиради, областимизда бу борада олиб борилаётган ишларнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқади.

Янги урф-одат ва маросимларни тарғиб қилиш, уларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш мураккаб, сердиққат ишдир. У муайян мақсадни кўзлаб, фаол иш олиб боришни, яхши ташкилотчилик кўрсатишни, ижодий изланишни тақозо этади. Бу ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан партия ташкилотлари ва совет органларининг мазкур соҳага бераётган диққат-эътиборига боғлиқдир. Фақат уларнинг муштарак куч-ғайратлари, жамоат ташкилотлари билан мустаҳкам алоқада иш олиб боришлари натижасидагина муваффақиятга эришиш мумкин.

СОЦИАЛИЗМ ҚУРИШНИНГ БУЮК ПРОГРАММАСИ

(В. И. ЛЕНИН «СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАРИ» АСАРИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

В. И. Ленинннинг машҳур асарларидан бири капитализмдан социализмга ўтиш даврининг экономикаси ва пролетар давлатининг иқтисодий принципларини, Россияда социализм қуриш планини асослаб берган «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асаридир.

Мамлакатимиз Брест сулҳи туфайли империалистик урушдан чиққандан кейин Коммунистик партия ва Совет давлати олдида тинч хўжалик қурилишига ўтиш ҳамда социалистик жамиятнинг асосларини яратишдек улуғвор вазифа кўндаланг бўлиб турарди. Ўша пайтдаги сиёсий ҳаёт янги жамиятни қандай қуриш, социализм қуришни нимадан бошлаш, социализм қуришда қайси масалалар биринчи даражали вазифа бўлиши каби муҳим масалаларни ҳал этишни тақозо қиларди. В. И. Ленин бу масалаларга 1918 йил баҳорида ёзган бир қатор асарларида тўла ва атрофлича жавоб берди. 1918 йил март-апрелида эса партия Марказий Комитети топшириғи билан «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарини ёзди. Бу асар РКП(б) Марказий Комитети ва Советлар Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ялпи мажлисларида муҳокама этилиб маъқулланди ҳамда 28 апрелда «Правда», «Известия» газеталарида босилиб чиқди. Доҳийнинг бу асари 1918 йил май ойида партия конференцияларида муҳокама этилди ва маъқулланди.

В. И. Ленин «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарида пролетар диктатураси ҳаёт ҳақиқатига айланган бир пайтда, уни иқтисодий бошқариш йўлларини донолик билан белгилаб берди. Даставвал «биз Россияни камбағаллар учун бойлардан, меҳнаткашлар учун эксплуататорлардан урушиб олдик. Энди Россияни идора қилмоғимиз керак», «социалистик революциянинг мана шу қийин (ва жуда улуғвор) вазифасини ўрнига қўйиб бажармоғимиз лозим» деган тарихий вазифани қўйди. Совет экономикасининг ўзига хос хусусиятларидан хулосалар чиқариб, социализм қуришнинг ва мамлакат экономикасини янги, социалистик асосда ташкил этишнинг конкрет йўлларига — планлаштириш, тежамкорлик, ҳисоб-китоб ва назорат, мустаҳкам меҳнат интизоми, меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнатни илмий ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни фан-техниканинг сўнгги ютуқлари асосида олиб бориш, социалистик мусобақани ташкил этиш, денгасаларга, ялқовларга, юлғичларга қарши аёвсиз кураш, давлат капитализми ва буржуа мутахассисларидан фойдаланиш, ёш кадрларни дадил кўтариш ва пролетар давлатининг мутахассислари армиясини вужудга келтириш вазифаларига тўхтаб ўтди.

В. И. Ленин мамлакатимизда социализм қуришнинг биринчи вазифаси — ишлаб чиқариш ва маҳсулот тақсимоти устидан ҳисоб-китоб ва контролни ташкил этишдан иборат бўлишини таъкидлади. «Бусиз,— деб кўрсатган эди В. И. Ленин,— ишлаб чиқаришни бошқаришга ўтиш ва халқ хўжалиги барча тармоқларининг батартиб ишлашини таъминлаш мумкин эмас». В. И. Ленин социализм шароитидаги ҳисоб-китоб ва назорат фавқулодда ва вақтинча ўтказиладиган тадбирлар эмаслигини уқдирди. Социализм қуриш шароитидаги ҳисоб-китоб ва назорат В. И. Лениннинг таъкидлашича, социалистик иқтисодни ташкил этиш ва мустаҳкамлаш, хўжаликни планли юритиш, совет хўжалик кадрларини тайёрлаш учун, омманинг ташаббусини ривожлантириш ва меҳнаткашларни халқ мулкига тежамкорлик билан қараш руҳида тарбиялаш учун зарурдир.

Мазкур асарда В. И. Ленин батафсил тўхтаган масалалардан бири меҳнат унумдорлигини ошириш вазифасидир. Владимир Ильич мамлакатимизда меҳнат унумдорлигини ошириш учун жуда катта имкониятлар мавжудлигини кўрсатиб берди. Чунончи, Совет Россияси жуда катта табиий ресурсларга эга эканлиги, ишчи кучларининг етарлилиги, социалистик революция билан туғилган омманинг ижодкорлиги меҳнат унумдорлигини ошириш омиллари эканлигини кўрсатди, ишлаб чиқаришга фан-техника янгиликларини муттасил киритиб бориш, аҳолининг маданий даражасини юксалтириш меҳнат унумдорлигини оширишда муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди.

В. И. Ленин «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарида социалистик воқелигимизнинг илҳомбахш ҳаракатларидан бири — социалистик мусобақани ташкил этиш масаласига катта эътибор билан қаради. Буржуазия мадҳоқлари капитализм шароитидаги рақобатни мусобақа, деб тушунтириб, социализм шароитида мусобақа йўқ бўлиб кетиши тўғрисида бўхтонлар ёғдираётган бир пайтда В. И. Ленин социализм шароитида мусобақа миллионларнинг жонли ва онгли ишига айланишини асослаб берди. В. И. Ленин кейинчалик «Мусобақани қандай ташкил этиш керак?», «Буюк почин» мақолаларида социалистик мусобақани ташкил этишнинг яхлит таълимотини яратди ва амалий йўлларини кўрсатди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС XXV съездига қилган ҳисобот докладида социалистик мусобақанинг ҳозирги кундаги кўлами ва қудратига тўхталиб, «социалистик мусобақа тўғрисидаги Ленин ғоялари нақадар чуқур томир ёйганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Коммунистлар мусобақанинг олдинги сафида бораётганликлари билан фахрланамиз. Мусобақа хўжалик ишларига, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига, маънавий вазиятга чуқур таъсир ўтказмоқда. Бундан буён социалистик мусобақани ҳар томонлама ривожлантириш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ривожлантира бориш бизнинг муштарак, жанговар шиоримиздир», деб таъкидлади.

В. И. Ленин асарда социалистик экономикани барпо этишда пролетар давлатининг роли масалаларига катта эътибор билан қаради, социализм қуриш учун курашда, айниқса моддий-техника базасининг асоси бўлган оғир саноатни ривожлантириш жуда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб берди ва уни барпо қилиш йўлларини аниқ белгилади. Шу нарса диққатга сазоворки, В. И. Ленин бу асарида ривожланган социалистик жамият тўғрисидаги фикрларини ҳам баён этди. «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари учун ёзган дастлабки тезисларида «ривожланган социалистик жамият», «ривожланган социализм» ва «социализмнинг тўла ғалабаси» ибораларини ишлатган.

«Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарининг тарихий аҳамияти шундаки, Коммунистик партия мамлакат экономикасини социалистик асосларда революцион йўл билан ўзгартиришнинг аниқ, илмий асосланган, конкрет планига эга бўлди. Асарда Совет давлатини идора этишнинг принципиал йўллари, капитализмдан социализмга ўтиш давридаги иқтисодий сиёсатнинг асосий қоидалари белгилаб берилди.

Коммунистик партия мамлакатимизни Ленин кўрсатган йўлдан олиб бориб, уни социал, иқтисодий ва маданий жиҳатдан тараққий эттиришда мислсиз ютуқларга эришди. Тарихан энг қисқа муддат ичида жуда катта, қолоқ мамлакат индустрияси юксак даражада ривожланган ва қишлоқ хўжалиги коллективлашган мамлакатга айланди. СССР қисқа вақт ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми жиҳатидан Европада биринчи, дунёда иккинчи ўринга, жуда кўп маҳсулотлар тури бўйича дунёда биринчи ўринга чиқиб олди. 1917 йили Россия жаҳон саноат маҳсулотининг 3 процентинигина ишлаб чиқарган бўлса, 1977 йили СССР жаҳон саноат маҳсулотининг 20,4 процентини ишлаб чиқарди. Мамлакатимиз жаъми ижтимоий маҳсулоти 1977 йилда 1917 йилга нисбатан 96 баробар, миллий даромад 103 баробар, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 225 маротаба, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 4,7 баробар ўсди. 1913 йилда мамлакатимиз саноати АҚШ саноат маҳсулотининг атиги 12,5 процентини берган эди, холос. Ҳозирги кунда эса, СССР саноат маҳсулоти — АҚШ саноат маҳсулоти даражасининг 80 процентдан ортиғини бермоқда. Бутун 1913 йилда мамлакатимиз саноати ишлаб чиқарган маҳсулотга тенг келадиган маҳсулотни эндиликда саноатимиз атиги икки ярим меҳнат кунида ишлаб чиқаради. Ҳозир СССР бундан чорак аср муқаддам бутун дунёда ишлаб чиқарилган маҳсулотдан кўпроқ миқдорда саноат маҳсулоти ишлаб чиқармоқда.

СССР экономикасининг гуркираб ўсганлиги туфайли совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданиятини муттасил юксалтириш учун пухта замин яратилди. Миллий даромад Совет ҳокимияти йилларида 49 баробар кўпайди. Ишчи ва хизматчиларнинг реал даромадлари 9,7 марта, деҳқонларнинг реал даромадлари эса 14 баробарга яқин ўсди. Мамлакатда олий, тўлиқ ва тўлиқсиз ўрта маълумотлилар сони ўн бир баробар ортди.

Чор Россиясининг қолоқ ўлкаси бўлган Ўзбекистон ҳам Совет ҳокимияти йиллари беқиёс даражада ўсди. Ўзбекистонда саноат асосан янгидан ташкил топди. 1913—1977 йиллар давомида республикада саноат маҳсулоти етиштириш қарийб 65 баробар ўсди. Бу, биринчидан, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси бўлса, иккинчидан, ленинча социализм хўжалигини юритиш ҳақидаги буюк таълимотнинг иттифоқдош республикаларда амалга ошганлигининг шонли ва жонли шоҳидидир.

СССРда совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли ривожланган социалистик жамият қурилди. Ўтган 60 йиллик тарихимизнинг энг улуғвор якуни шудир.

Совет кишилари эндиликда Ленин васиятларига амал қилиб, коммунизм пойдеворини қуриш борасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар эндиликда КПСС XXV съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йили бўлган 1978 йил планларини ортиғи билан бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириб юбордилар.

В. И. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари капитализмдан социализмга ўтган мамлакатларнинг ҳаммаси учун дастуруламал хизматини ўтади ва бундан буён ҳам ўтайверади.

Ю. ЙЎЛДОШЕВ,
К. УМАРОВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг доцентлари.

ПОЙТАХТДАГИ «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ирис цехининг пешқадам ишчиси Римма Хашаева шахсий беш йиллик топшириғини уч ярим йилда бажариш мажбуриятини олиб ишламоқда. Суратда: Р. Хашаева иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА

1978 ЙИЛ БИРИНЧИ КВАРТАЛИДА ЕТИШТИРИЛГАН ВА ҲАР БИР СИГИРДАН ЎРТАЧА СОҒИБ ОЛИНГАН СУТ

Ўринлар		Хўжаликлар	Районлар	Ҳар бир сигирдан ўртача соғиб олинган сут (кг)			Ялпи сут етиштириш (центнер)		
1978 йил	1977 йил			1978 йил	1977 йил	+—	1978 йил	1977 йил	+—
1	1	«Октябрь 40 йиллиги» колхози	Бўка	1172	1153	+19	1570	1557	+13
2	2	«Политотдел» колхози	Коммунистик	1170	1123	+47	7045	7471	—426
3	7	«Чиноз» наслчилик-совхоз-техникуми	Чиноз	1070	1040	+30	15192	14750	+442
4	4	«Ленинский путь» колхози	Коммунистик	1049	1086	—37	4701	4691	+10
5	8	«Партия XXI съезди» совхози	Калинин	1040	1015	+25	1352	1310	+42
6	3	«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози	Тошкент	1030	1096	—66	4095	4245	—150
7	14	Навоий номли колхоз	Тошкент	1005	928	+77	3163	2812	+351
8	6	«Коммунизм» колхози	Янгийўл	998	757	+241	2945	2807	+138
9	27	Ленин номли колхоз	Бекобод	976	852	+124	3740	3151	+589
10	15	Димитров номли колхоз	Ғалаба	972	922	+50	4961	4637	+324
11	24	«Партия XXV съезди» совхози	Бекобод	971	879	+112	3200	3205	—5
12	21	Жданов номли колхоз	Бўстонлиқ	970	894	+76	854	1117	—263
13	13	«Красный водопад» экспериментал базаси	Оржоникидзе	953	945	+8	5710	5640	+70
14	28	С. Раҳимов номли колхоз	Тошкент	948	850	+98	332	553	—221
15	11	«Ленинизм» колхози	Янгийўл	940	955	—15	2257	2121	+136
16	17	«Ғаллақудуқ» совхози	Оҳангарон	923	916	+7	1107	1100	+7
17	20	Тимирязев номли колхоз	Бўка	918	903	+15	1037	1011	+26
18	18	«Правда» колхози	Коммунистик	917	912	+5	6229	6075	+154
19	—	«СоюзНИХИ»	Оржоникидзе	917	802	+115	1320	1170	+150
20	23	Ҳамза номли колхоз	Бўка	913	888	+25	1845	1776	+69
21	16	Свердлов номли колхоз	Коммунистик	891	918	—27	4525	4772	—247
22	38	«Ленин йўли» колхози	Тошкент	885	789	+96	1752	1578	+174
23	25	«Москва» колхози	Калинин	880	866	+14	968	953	+15
24	58	К. Маркс номли колхоз	Тошкент	841	718	+123	1908	1767	+141
25	32	Ильич номли колхоз	Тошкент	840	816	+24	2135	2085	+50
26	12	Калинин номли колхоз	Калинин	840	837	+3	1855	1849	+6
27	19	Вотинцев номли колхоз	Оққўрғон	836	911	—75	1735	1686	+49
28	34	«Қибрай» совхози	Оржоникидзе	834	794	+40	1240	1200	+40
29	45	«Қорасув» совхози	Калинин	832	757	+75	1707	1506	+201
30	33	«Ўзбекистон» колхози	Коммунистик	823	808	+15	3850	3339	+5511
31	31	«Огонёк» совхози	Ғалаба	818	819	—1	1758	1741	+17
32	59	Волков номли совхоз	Ғалаба	813	718	+95	3683	4090	—407
33	49	«Победа» колхози	Ғалаба	807	743	+64	1244	1182	+62
34	130	Свердлов номли колхоз	Пискент	804	571	+233	1696	1292	+404
35	50	Ҳ. Турсунқулов номли колхоз	Янгийўл	803	740	+63	2265	2049	+216
36	37	«Ленин йўли» колхози	Ўрта Чирчиқ	801	790	+11	1570	1580	—10
37	53	«Назарбек» совхози	Калинин	801	731	+70	809	731	+78
38	71	«Партия XX съезди» колхози	Калинин	796	697	+99	1016	948	+68
39	48	Охунбобоев номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	795	745	+50	1190	1190	—
40	99	«Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаси	Калинин	792	634	+158	1133	900	+233
41	36	«Ленин йўли» колхози	Бўка	792	792	—	1616	1593	+23
42	41	Куйбишев номли колхоз	Калинин	790	775	+15	988	984	+4
43	98	Ленин номли колхоз	Ғалаба	782	638	+144	2385	2108	+277
44	61	«Хасково» совхози	Калинин	782	716	+66	2089	1884	+205
45	—	«Ўзгариш» совхози	Калинин	780	695	+85	1325	1237	+88
46	29	Гагарин номли совхоз	Калинин	780	774	+6	1100	1092	+8
47	55	Ильич номли колхоз	Бўка	779	720	+59	756	950	—194
48	110	Н. Ниёзов номли колхоз	Янгийўл	776	612	+164	1342	1102	+240
49	120	Охунбобоев номли колхоз	Пискент	774	600	+174	1733	1401	+332
50	43	«Партия XX съезди» колхози	Бўка	771	769	+2	933	931	+2
51	44	Свердлов номли колхоз	Калинин	770	762	+8	2858	2651	+207
52	68	«Октябрь» колхози	Оржоникидзе	764	707	+57	2230	2120	+110
53	85	«Интернационал» колхози	Янгийўл	762	661	+101	1136	1077	+59
54	35	Ким Пен Хва номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	760	794	—34	2200	2310	—110
55	69	Куйбишев номли колхоз	Оққўрғон	760	704	+56	1140	1176	—36
56	46	Киров номли ўқув хўжалити	Ғалаба	759	749	+10	3344	3010	+334
57	39	Свердлов номли колхоз	Ғалаба	751	788	—37	2266	2257	+9
58	63	У. Юсупов номли ишлаб чиқариш аграр бирлашмаси	Янгийўл	750	713	+37	2251	2274	—23
59	65	Оржоникидзе номли колхоз	Калинин	749	711	+38	1289	1252	+37
60	40	А. Икромов номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	748	780	—22	830	840	—10
61	54	«Паркент» совхози	Коммунистик	725	725	—	1450	1450	—
62	52	«Заря коммунизма» колхози	Ғалаба	724	719	+5	2017	1976	+41
63	26	Энгельс номли колхоз	Ғалаба	721	866	—145	793	1041	—248
64	72	Мичурин номли колхоз	Бўка	720	696	+24	950	912	+38
65	107	1-«Пискент» совхози	Пискент	717	618	+99	3844	3490	+354
66	80	Свердлов номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	715	676	+39	1180	1100	+80
67	104	Дзержинский номли колхоз	Бекобод	714	624	+90	1511	1753	—242
68	146	Ленин номли колхоз	Янгийўл	711	518	+193	2205	1851	+354
69	97	«Ленинобод» колхози	Оққўрғон	711	639	+72	1593	1457	+136
70	118	Калинин номли колхоз	Пискент	710	600	+110	1001	887	+114
71	74	Жамбул номли колхоз	Бўка	709	691	+18	709	691	+18
72	88	«Бўзсув» совхози	Калинин	707	658	+49	1648	1618	+30
73	51	«Ленинград» колхози	Ғалаба	704	740	—36	2006	2043	—37
74	—	Сабзавотчилик-полизчилик институти	Тошкент	702	726	—24	934	980	—46
75	77	Охунбобоев номли колхоз	Тошкент	694	683	+11	1755	1694	+61
76	76	Калинин номли колхоз	Янгийўл	691	685	+6	1259	1239	+20
77	75	К. Маркс номли колхоз	Бўка	690	689	+1	759	758	+1
78	92	«Маданият» колхози	Оржоникидзе	687	654	+33	1910	1790	+120
79	83	«Октябрь 40 йиллиги» колхози	Чиноз	685	665	+20	1014	970	+44
80	70	Абдураҳмонов номли совхоз	Тошкент	681	697	—16	1035	1053	—18
81	79	2-«Пискент» совхози	Пискент	674	678	—4	2900	2591	+309
82	93	«Коммунизм» колхози	Бўка	673	651	+22	740	740	—
83	108	Ленин номли колхоз	Тошкент	670	617	+53	1797	1691	+106
84	62	Ворошилов номли совхоз	Оҳангарон	669	716	—47	2167	2800	—633
85	91	«Чорвоқ» совхози	Бўстонлиқ	668	655	+13	1183	1054	+129
86	156	«Гулистон» колхози	Пискент	667	495	+172	1200	897	+303
87	134	Ленин номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	666	563	+103	1120	1070	+50
88	84	«Партия XIX съезди» колхози	Бўка	664	661	+3	1010	998	+12
89	67	«Ленинизм» колхози	Бўка	664	709	—45	934	920	+14
90	42	К. Маркс номли колхоз	Чиноз	661	774	—113	906	1006	—100
91	89	«Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози	Ғалаба	660	658	+2	4455	4062	+393
92	9	«Москва» колхози	Ғалаба	660	986	—326	619	1024	—405
93	143	Ойбек номли совхоз	Бекобод	656	525	+131	1580	1344	+236
94	90	Серго номли совхоз	Оҳангарон	655	656	—1	1690	1590	+100
95	94	Ҳ. Олимжон номли колхоз	Оққўрғон	655	651	+4	1000	1022	—22
96	112	«Москва» совхози	Калинин	655	608	+47	655	578	+77
97	96	«Северний маяк» колхози	Ўрта Чирчиқ	649	649	—	2110	2040	+70
98	102	«Партия XXII съезди» колхози	Ўрта Чирчиқ	647	630	+17	700	690	+10
99	95	«Озод» колхози	Оққўрғон	646	649	—3	1118	1071	+47
100	103	«Партия XXII съезди» колхози	Оққўрғон	646	629	+17	1014	1007	+7
101	5	1-«Далварзин» совхози	Бекобод	645	1057	—412	2140	1639	+501
102	141	Энгельс номли колхоз	Чиноз	645	534	+111	883	738	+145
103	105	«Коммуна» колхози	Коммунистик	643	621	+22	1986	1951	+35
104	127	«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози	Пискент	641	586	+55	282	260	+22
105	86	«Оҳангарон» совхози	Оҳангарон	639	660	—21	5480	5580	—100
106	101	«Ленинобод» колхози	Коммунистик	639	632	+7	1554	1460	—94
107	138	Киров номли колхоз	Чиноз	636	552	+84	820	925	—105
108	52	Тошкент от заводи	Оҳангарон	635	731	—96	4232	4970	—738
109	73	Энгельс номли колхоз	Коммунистик	635	692	—57	1406	1404	+2
110	81	Ҳамза номли колхоз	Ғалаба	631	673	—42	1590	1658	—68
111	47	«Коммунизм» совхози	Ғалаба	629	747	—108	1845	2017	—172
112	117	«Ленинград» колхози	Бўстонлиқ	627	601	+26	1047	1046	+1
113	133	Ленин номли колхоз	Оржоникидзе	625	564	+61	2160	2280	—120
114	106	Фрунзе номли колхоз	Бўка	625	619	+6	812	793	+19
115	131	«Бўстонлиқ» совхози	Бўстонлиқ	624	570	+54	2354	2327	+27
116	153	«Ленинград» совхози	Тошкент	624	502	+122	1255	1005	+250
117	114	«Тошкент» совхози	Тошкент	620	607	+13	1197	984	+213
118	121	К. Маркс номли колхоз	Бўстонлиқ	620	596	+24	1042	983	+59
119	82	«Ленинобод» колхози	Бўка	619	667	—48	774	770	+4
120	123	Куйбишев номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	617	595	+22	1090	1070	+20
121	148	«Кўкорол» совхози	Бўка	616	514	+102	1365	1340	+25
122	109	Калинин номли колхоз	Коммунистик	616	616	—	1320	1625	—305
123	115	Энгельс номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	613	604	+9	1010	970	+40
124	151	Калинин номли колхоз	Бўстонлиқ	607	510	+97	808	776	+32
125	136	«Ленинизм» колхози	Оққўрғон	606	561	+45	1309	1202	+107
126	122	«Хўжакент» совхози	Бўстонлиқ	604	595	+9	3378	3307	+71
127	111	«Бўка» совхози	Бўка	604	610	—6	2159	2070	+89
128	129	«Коммунизм» колхози	Ўрта Чирчиқ	604	573	+31	850	830	+20
129	119	Фрунзе номли колхоз	Бўстонлиқ	602	600	+2	1241	1117	+124
130	87	Калинин номли совхоз	Ғалаба	602	660	—58	1180	1075	+105
131	126	«Қизил-Ту» колхози	Бўстонлиқ	598	587	+11	1113	998	+115
132	155	«Партия XXI съезди» колхози	Янгийўл	596	497	+99	727	651	+76
133	157	«Коммунизм» колхози	Оққўрғон	594	494	+100	743	687	+56
134	154	Ленин номли колхоз	Пискент	585	500	+85	937	799	+138
135	132	К. Маркс номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	581	566	+15	1570	1530	+40
136	66	«Ангрен» совхози	Оҳангарон	577	710	—133	2886	3270	—384
137	60	«Октябрь 50 йиллиги» совхози	Бекобод	575	717	—142	810	839	—29
138	158	Киров номли колхоз	Ғалаба	575	488	+83	791	755	+36
139	159	Тельман номли колхоз	Пискент	563	550	+13	828	805	+23
140	162	С. Раҳимов номли колхоз	Чиноз	555	473	+82	922	800	+122
141	149	Охунбобоев номли колхоз	Оққўрғон	551	512	+39	1367	1328	+39
142	147	Терешкова номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	551	515	+36	610	570	+40
143	100	Навоий номли колхоз	Бекобод	542	633	—91	1450	1303	+147
144	128	«Янгиобод» совхози	Чиноз	541	575	—34	860	586	+274
145	152	«Правда» колхози	Оржоникидзе	536	507	+29	1790	1730	+60
146	64	«Юқори Чирчиқ» совхози	Коммунистик	527	711	—184	1101	1209	—108
147	125	«Қизил Октябрь» колхози	Чиноз	525	587	—62	972	1039	—67
148	150	Сегизбоев номли совхоз	Оққўрғон	521	510	—11	2310	2118	+192
149	124	С. Раҳимов номли совхоз	Оҳангарон	521	589	—68	1877	2020	—143
150	135	«Оққўрғон» совхози	Оққўрғон	516	562	—46	2677	2805	—128
151	165	«Ленинград» совхози	Бекобод	515	457	+58	1020	1018	+2
152	145	«Коммунизм» колхози	Бекобод	513	519	—6	480	866	—386
153	116	К. Маркс номли колхоз	Коммунистик	509	601	—92	443	911	—468
154	78	«Қизил Ўзбекистон» колхози	Оржоникидзе	505	681	—176	3380	5220	—1840
155	30	«Партия XXIV съезди» совхози	Чиноз	492	822	—330	3085	1900	+1185
156	161	«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози	Бўстонлиқ	485	477	+8	1121	1137	—16
157	164	«Гулистон» колхози	Коммунистик	475	458	+17	1315	1320	—5
158	144	«Ўзбекистон» ССР 30 йиллиги» колхози	Чиноз	475	523	—48	984	962	+22
159	167	Жданов номли колхоз	Янгийўл	464	442	+22	734	808	—74
160	159	Охунбобоев номли колхоз	Чиноз	463	488	—25	1181	1030	+151
161	22	4-«Далварзин» совхози	Бекобод	459	894	—435	1090	1457	—367
162	160	«Москва» колхози	Чиноз	455	487	—32	637	633	—4
163	163	«Победа» колхози	Бекобод	443	460	—27	1340	1072	+268
164	56	Мавлонов номли совхоз	Бекобод	422	720	—288	1430	1280	+150
165	137	«Коммунист» колхози	Оржоникидзе	411	558	—147	1510	2000	—490

ЗАМОНАВИЙ УРФ-ОДАТЛАР — ТУРМУШГА

ОДАМЛАРНИНГ ТАРБИЯСИ, УЛАРНИНГ РУҲИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚИЕФАСИ ШАКЛЛАНИШИ КЎП ЖИҲАТДАН ТУРМУШИНИНГ НАҚАДАР ОМИЛКОРЛИК БИЛАН ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИГА, ТУРМУШ МАДАНИЯТИ НАҚАДАР ЮКСАКЛИГИГА КЎП ЖИҲАТДАН БОҒЛИҚ БЎЛАДИ. ШУ САБАБЛИ ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН КУРАШ — АВВАЛО, ЯНГИ ИНСОН УЧУН, ШАХСНИНГ ҲАР ТОМОНЛАМА КАМОЛОТИ УЧУН, КОММУНИСТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ УЧУН КУРАШ ДЕМАКДИР.

Ш. Р. РАШИДОВ.

Таққанимда юлдузчам,
Яшнаб кетарди ўлкам.

Энди эса ҳамма дер:
Энг бахтиёр пионер.

Р. Альбеков фотоси.

ДАВРИМИЗГА МОНАНД

РАЙОНИМИЗ марказига кираверишда доҳиймиз В. И. Лениннинг 1918 йилнинг 17 майида Далварзин чўлини ўзлаштириш учун 50 минг сўм ажратиш ҳақидаги декретидан кўчирмага кўзингиз тушади. Декрет эълон қилинганига деярлик 60 йил бўлди. Доҳиймиз ўша вақтдаёқ ҳозирги Бекобод районидаги чўлларни гулистонга айлантириш, фаровон ва гўзал ҳаёт ҳақида ғамхўрлик қилган эди.

ЯРИМ асрдан ортиқроқ вақт ичида чўл ўрнида обод қишлоқлар, кўплаб турар-жойлар, маданий ва маиший бинолар қад кўтарди. Шубҳасиз, ана шундай обод ўлкага янги замонавий урф-одатлар, маънавий гўзаллик ярашади. Ҳаётимизда фаровонлик тантана қилмоқда. Янгича расм-русмлар анъанага айланаяпти. Қишлоқларимизда янгича тўйлар ўтказилмоқда, авлодлар учрашувлари, наврўз ва ҳосил байрамлари, эр-йигитларни Совет Армиясига жўнатиш, паспорт ва туғилиш гувоҳномаларини топшириш ҳамма-ҳаммаси ҳаётимиз мазмунига-мазмун қўшмоқда.

Кейинги бир йил ичида районимиздаги клубларда 3 мингга яқин оммавий-сиёсий тадбирлар амалга оширилди. Клубларда 400 дан ортиқ комсомол тўйлари ўтказилди, 2 мингдан зиёд кишига паспорт топширилди, пенсияга кузатиш маросимлари ўтказилди. Меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувларда 32 минг киши иштирок этди. Айниқса, меҳнат ветеранлари билан ёшлар учрашувлари анъанага айланиб қолган. Яқинда Ойбек номли совхоз бригада бошлиғи, КПСС XXV съезди делегати В. Тўхтабоев, «Партия XXV съезди» совхозининг сут соғувчиси К. Ражабова, «Октябрь 46 йиллиги» пиллачилик совхозининг бригада бошлиғи Ли Андрей, Ленин номли колхоз раиси Ҳ. Ҳамроқулов билан бўлиб ўтган учрашув ғоятда бой таассурот қолдирди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Район партия комитети янгича урф-одатларни кенг пропаганда қилиш, унинг форма ва методларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор билан қараяпмиз. Райком бюроси ва активларида, шунингдек, район ижроия комитетининг сессияларида янгича урф-одатларни кенг ёйиш масаласи кўриб борилмоқда, илғор тажрибалар пропаганда қилиняпти, камчиликларни тугатиш тадбирлари кўриляпти.

Район партия комитети бюросида «Чаноқ қишлоқ Советида янгича урф-одатларни пропаганда қилиш ва унинг аҳволи ҳақида» масала муҳокама қилинди. Бу қишлоқ Советида комсомол тўйларини уюштириш намунали йўлга қўйилган. Турар-жойларда янгича урф-одатларни пропаганда қилиш борасида бой тажриба тўпланган. Бюро қарорида Чаноқ қишлоқ Советининг янгича урф-одатларни пропаганда қилиш йўлидаги тажрибаларини кенг ёйиш тавсия этилди.

Райком бюроси қарори билан янгича урф-одатларни пропаганда қилишнинг актуал проблемалари мавзуида илмий-амалий конференция ўтказилди. Унга Тошкент Давлат педагогика институтининг бир группа олимлари таклиф қилинди. Шунингдек, конференцияда хўжаликлар партия ташкилотларининг секретарлари, ишчилар комитетларининг раислари, комсомол комитетларининг секретарлари, тўй ўтказиш комиссиялари ва қишлоқ Советларининг раислари иштирок этдилар.

Район бўйича янгича тўйлар ва ўйлар Совети тузилган. Шунингдек, ҳар бир қишлоқ Совети ҳузурида ҳам шундай Советлар мавжуд. Ҳар бир қишлоқ Советининг ўзига хос иш тажрибаси ва анъаналари бор. Шундай экан, бу бойликни барчанинг мулкига айлантириш учун конференция алоҳида минбар ролини ўташини ҳисобга олиб, кўпчиликка сўз бердик. Олимлар эса ўртага ташланган фикр ва мулоҳазаларни атрофлича таҳлил этиб, йўлланмалар беришди. Конференция қатнашчилари қизғин фикр алмашдилар. Умуман, бу тадбир юксак даражада ўтди. Йиғилиш қатнашчилари фикран бойидилар, янги вазифаларни белгилаб олдилар.

Ленин номли колхоз партия ташкилоти ўтган йили ҳар бир хўжаликда Бахт уйи қуриш ва никоҳ тантаналарини шу ерда ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Райондаги кўпгина хўжалик коллективлари бу ташаббусни қўллаб-қувватлашди. Бир йил ичида Қиёт, Чаноқ, Пушкин номли қишлоқ Советларидаги бир қатор хўжаликларда ана шундай маданий объектлар қуриб, фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу Бахт уйларида никоҳ тўйлари ўтказилмоқда. Албатта, тўйлар қишлоқ Советлари ҳузуридаги тўй комиссиялари билан келишилган ҳолда ўтказилади. Бу жойларда отарчиларнинг «фаолияти»га чек қўйилган. Район маданият уйининг ҳаваскорлари тўйни қизитишади.

Умуман, тўйларни замонамизга мос, ортиқча харажатсиз уюшқоқлик билан ўтказишга ҳаракат қилаяпмиз. Бундан уч-тўрт йил бурун баъзи қишлоқларда қалинбозлик, киши қадр-қимматини пастга урувчи эскилик сарқитлари тез-тез учраб турарди. Ҳозир эса бунга чек қўйилди, десак бўлади. Ўтган йили матбуотда эълон қилинган замонавий тўйлар ўтказиш ҳақидаги материаллар асосида район партия комитетининг бюроси ҳам ўтказилган эди. Қўшимча тадбирлар белгиланди. Қарорда янгича урф-одатларни изчиллик билан пропаганда қилиб кишилар онгини ўстириш, совет турмуш тарзини кенг ёйиш, бу ишда жамоат ташкилотларининг ролини ошириш, ишда Советларни обрў-эътиборли кишилар билан тўлдириш қайд этилди.

Шу йилдан бошлаб жойларда, хусусан, қишлоқ Советлари ҳузурида координацион совет ҳам иш бошлади. Жамоатчилик асосида тузилган бу ташкилот қишлоқ турмуш маданиятини яхшилаш, янгича урф-одатларни яна ҳам кенгроқ пропаганда қилиш билан шуғулланади.

Районимизда хутор системаси тугатилаяпти. Бу, демак, обод ва гўзал, маданий-маиший бинолар қурилган янги турар-жойлар бунёд этилмоқда. Шубҳасиз, бу ҳам янгича урф-одатларни ҳаётга тадбиқ этишда қулайликлар туғдиради. «Победа», «Коммунизм», Навоий номли колхозлар, Абдураззоқ Мавлонов номли совхозларида бош план асосида уй-жойлар қуриш намунали ташкил этилган. Қишлоқ Советларида ободонлаштириш ишларига эътибор кучайтирилаяпти. Янгидан-янги маданий-маиший бинолар бунёд этилмоқда. Масалан, Ленин ва Навоий номли колхозларда ҳар бири ўрта ҳисобда 600 кишига мўлжалланган янги маданият уйлари битай деяпти. Яқиндагина «Победа», Дзержинский номли колхозларда янги клублар фойдаланишга топширилди. «Партия XXV съезди» совхозида 700 ўринли клуб қурилиши тезкорлик билан олиб борилаяпти.

Районимиз территориясида 28 та клуб, 44 та кутубхона мавжуд. Бу йил координацион советнинг режалари асосида бу маданий объектларда турмуш маданиятини яхшилаш, янгича урф-одатларни ҳаётга тадбиқ этиш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилди.

Т. ШИРИНОВ,
Бекобод район партия комитетининг секретари

ҚУВОНЧ УЛАШИБ

НАЗАРБЕК қишлоқ Совети пойтахтимизнинг шундайгина яқинида жойлашган. Шунинг учун бўлса керак янгича анъаналар бизда ҳам деярли шаҳар билан бир вақтда қанот ёзади. Турмуш маданиятини юксалтириш ва замонамизга мос тадбирларни жорий қилишда кейинги йилларда айниқса шаҳардан қолишмайдиган ютуқларга эришдик. Энг муҳим вазифалардан бири—ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида ҳам турли форма ва тажрибалардан фойдаланмоқдамиз.

УЛУҒ Ватан урушида ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган 140 назарбекликлар хотирасига ёдгорлик ўрнатганмиз. Ҳар йили 9 май — Ғалаба кунида бу ерда ҳамқишлоқларимиз хотирасига бағишланган митинг ўтказилади. Қишлоғимиз ёшларига оталар жасорати ҳақида сўзлаб берилади, уларнинг босиб ўтган шонли йўлини давом эттиришга чақирилади. Анъанага айланиб қолган бундай икки авлод учрашувларида уруш иштирокчиларидан Баҳром Мусаев, Ниишон Абдуллаевлар айниқса фаол иштирок этишади.

Бир йилда ўрта ҳисобда 150—170 комсомол ёшларимизни Совет Армияси сафига жўнатамиз. Ана шу кузатув маросимлари ҳам янгича тус олмоқда. Ҳар йили 4—5 майда чақирилувчи ёшлар кунини нишонлаймиз. Меҳнат ва уруш ветеранлари жамоатчилик ташкилотлари уюштирган кечада бўлажак солдатларга оқ йўл тилаб, наказлар беришади. Хўжаликлар ва корхоналарнинг маъмуриятлари эса ўзларининг энг яхши ишчи-хизматчиларига эсдалик совғалари топширадилар.

Ёшларимизни интернационал дўстлик ва ҳамкорлик руҳида тарбиялаш учун қилинаётган ишларимиз ҳам яхши самара бераяпти. Қишлоқ Советимиз территориясидаги «Хасково» совхози қардош Болгариядаги округларининг бири шарафига номланган. Шу туфайли бу округ меҳнаткашлари, хусусан ёшлари билан алоқаларимиз йил сайин мустаҳкамланмоқда. Ҳар йили кўп марталаб болгариялик дўстларимиз меҳмонимиз бўлиб, эришаётган ютуқлари, ёшларнинг ҳаёти ҳақида ҳам сўзлаб беришади.

Буларнинг ҳаммасида Р. Жабборова бошлиқ бўлган ёшлар билан ишлаш доимий комиссиясининг ҳиссаси катта. Ўқитувчи Р. Габбасова, ишчи А. Воҳидов, инженер В. Ортиқов сингари турли касб эгаларидан тузилган бу комиссия никоҳ тўйларини ўтказишда ва бошқа муҳим тадбирларда ташкилотчилик қилмоқда.

Қишлоқ Советимиз депутатлари замонамизга муносиб янгича маросимларни ҳаётга кенг тадбиқ этиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида келгусида ҳам катта тадбирларни амалга оширишни планлаштиришган.

Р. ЖАЛИЛОВ,
Калинин районидаги Назарбек қишлоқ Совети ижроия комитетининг секретари.

МАҲАЛЛА — АҲИЛ ОИЛА

КЕЙИНГИ йиллар ичида маҳалламизда хотин-қизлар Советининг ишлари айниқса жонланди. Аёлларнинг жамиятда тутган ўрни, оила маданияти ҳақида тез-тез суҳбатлар ўтказилмоқда. Хотин-қизлар орасида ишлаб чиқариш илғорлари, малакали мутахассис кадр аёлларимизнинг меҳнат йўли, иш тажрибаларини тарғиб қилиш кучайди. Шу сабабдан маҳалла активларининг сафи аёллар ҳисобига кенгайиб бормоқда. Советнинг фаолияти оилалардаги барқарорликни таъмин этиш ва болалар тарбияси сингари муҳим ишда ҳам қўл келмоқда.

Қарийялар Совети ва маҳалла оқартув бўлими ҳамкорликда олиб бораётган ишлар ҳам диққатга сазовор.

Эскилик сарқитларини тагтуги билан йўқ қилиш учун кураш энди кўпчиликнинг вазифаси бўлиб қолди. Бу мавзуда ҳам анчагина учрашувлар ўтказдик. Янгича анъаналарни тарғиб қилиш Советининг таклифи билан район партия комитети қошидаги «Билим» жамиятининг аъзолари маҳалламизга тез-тез келиб туришади. Кўргазмали воситалар ва плакатли расмлар билан ўтказилаётган атеистик темадаги лекциялар айниқса кўпчиликда қизиқиш уйғотмоқда.

Тўйларни замонавий қилиб ўтказишга кун сайин кўпроқ ва жиддийроқ эътибор берилаяпти. Маҳалламизда тўй ва янгича маросимлар Совети тузилган. У обрўли отахонлар, маҳалла активлари билан бамаслаҳат иш олиб боради. Ҳозир тўйларимизда «тўққиз-тўққиз», «нонушта» деган ортиқча дабдабалар, сават-сават нон кўтариб келишларга барҳам берилди. Ҳар икки тараф билан келишган ҳолда уюштирилиши сабабли тўйларнинг мазмунли ва ортиқча чиқимсиз бўлишига эришмоқдамиз. Спиртли ичимликларнинг кескин камайтирилганлиги, ҳаваскор хонандаларнинг хизмати тўйларимизга янгича руҳ бераяпти.

Маҳалла комитети ва активлари бундан кейин ҳам замонамизга хос анъаналарни кенгроқ тарғиб қилиш учун курашаверадилар.

Т. АЛИМОВ,
Собир Раҳимов районидаги Калинин номли маҳалла комитетининг раиси.

ҲАЁТИЙ ЛАВҲАЛАР

УНУТИЛМАС КУН

ҚОРДЕК оппоқ ҳарир парда орқасида гул-гул яшнаб ўтирган қизига она ҳавас билан боқади. Куёви ҳам ўз кўнглига муносиб. Базм авжида. Гоҳ куёв томондан, гоҳ келин томондан юракдан чиққан, икки ёшнинг бахт-иқболини мадҳ этувчи сўзлар янграйди, ҳамманинг чеҳрасида қувонч, кўзларида нур ўйнайди. Хушовоз хонандалар, фусункор раққосалар ижросида ҳам икки ёш, соф муҳаббат, порлоқ келажак мадҳи.

Она кўзига қувонч ёшлари қалқиди. Унинг ҳам ҳаётида энг унутилмас кун эди, ўшанда. Бир от қўшилган аравага йигирма чоғли хотин-халаж жо бўлди. Кейин икки аёл унинг ёнига кириб арава томон етаклашди. У чеҳрасини сачвон билан ёпиб, паранжига ўралган ҳолда аёллар ўртасидан жой олди. Йўлда узуқ-юлуқ ёр-ёр янгради, қуданикига етганда эса бошига тўн ёпиниб келиб, аллаким уни аравадан кўтариб олди. Кейин уйда тортишмачоқ бошланди. Қий-чув тугагач, яна ўша тўн ёпинган аллаким уни даст кўтариб, гўшангага югурди. Шу билан унутилмас кун тарихи тугади...

Онанинг хаёлини қизининг ёнида ўтирган дўмбоққина аёлнинг жарангдор овози ўзига келтирди.

— Азиз дўстлар, — деди аёл, — чинакам нурли замонада яшаяпмиз, — бугун икки ёшнинг ширин онларига гувоҳмиз. Келинг, сиз билан биз ана шу қадаҳни уларнинг умрбод тотув яшашлари, саодатли ҳаёт кечиришлари учун кўтарайлик.

Қадаҳлар жарангига ёқимли, шўх музика садолари ҳамоҳанг бўлиб кетди. Қизлар, йигитларнинг жозибадор рақслари дилларга қувонч бағишларди.

— Замонамдан ўргилай, — деди она, — кўз ёшларини артиб, — ҳур ёшлик деб мана буни айтса бўлади.

ДАРЗ КЕТГАН ДИЛ

У МАОШИНИ олиб келган куни жанжал бошланди.

— Опам бешик тўйи қилармиш, коляска оламиз.

— Олдинги ўғлида ҳам коляска қилгандик-ку.

— У олдин эди, эндиям обрўни қўлдан бермайлик.

Равшаннинг тушунтиришлари иш бермади. Ҳадича ўз сўзида туриб коляска қилди. Уни сарполар билан ясатди, атрофига ранг-баранг шарларни осиб ташлади.

Тўй куни ҳовли ўйинчоқ ва хўжалик магазинини эслатарди. Беш коляска, уч машина, тўрт арғимчоқ, катта-кичик аравачалар, уч ғилдиракли велосипедларни қўяверасиз.

Карнай-сурнай, ноғора-базм билан тўй ўтди. Равшан билан Ҳадичалар ҳам уйларига қайтишди. Ҳадичанинг опаси «магазин»ни уйининг томига кўчирди. Кунлар ўтиб, анчагина аслаҳалар занг босиб, «тинчиди». Лекин бир неча кунларгача Ҳадичаларнинг уйида тинчлик бўлмади.

ЎРИНСИЗ БАҲО

ДАВРАДА беш олтита тенгқурлар ўтиришар эди. Суҳбат мавзуи оила, болалар тарбияси ҳақида борарди. Кимдир ўғлининг шўх ва қувноқлиги ҳақида гапирса, биров босиқлиги, табиатга ҳаваси ҳақида завқланиб сўзларди. Шу пайт суҳбатдошлардан бирининг узоқдан қизчасини етаклаб келаётган Алишерга кўзи тушди.

— Ана шу пайтдан бошланади, — кийдирган юбкасини қаранглар,— ҳамманинг эътиборини болага жалб этди Ҳусан исмли новчагина йигит.

— Нимасини айтасан, болалари ҳам бошқача гаплашишади, — қўшилди иккинчиси.

— Нима кераги бор, игводан бошқа ишларинг йўқми? — Уларнинг суҳбатини бўлди учинчи киши.

Алишер даврага яқинлашиб қолган эди. У қизчанинг қўлини қўйиб юбориб, келиб ҳамма билан бир-бир кўришди. Шу пайт Наргиза даврадан сал нарироқда ерда ётган бир бурда нонни кўриб қолди. У югуриб бориб, нонни қўлига оларкан:

— Дада, қаерга қўяй, — дея Алишерга мурожаат қилди. Алишер Наргизанинг қўлидан бурдани олиб, сув ёқасидаги дарахтнинг шохига қўйди. Кейин қизчасини етаклаб йўлида давом этди.

Суҳбатдошлар даврасига негадир совуқлик чўккан эди...

Сандвали ҲАСАНОВ.

Висол қўшиғидан янграйди олам,
Замон ёшларига ёрдир саодат.

Бизлар учун қурбон бўлганларнинг ҳам
Руҳини шод этиб, эсламоқ одат.

А. Абалян фотолари.

БУГУНГИ конференциямиз совет кишиларининг ижтимоий онглилиги ва активлигини ошириш, ҳаётимизни янги мазмун билан бойитиш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида область партия комитети кўрсатаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин тимсолидир. Бошқача айтганда партия XXV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида изчиллик билан олиб борилаётган катта ва муҳим ишимизнинг давомидир.

БАХТ МАСКАНЛАРИ

ШОНЛИ съезднинг программ, ҳужжатларида янги жамият кишисининг маънавий қиёфасини янада бойитиш, ҳар томонлама камолотга етган шахсни шакллантириш ва умуман совет турмуш тарзини тобора янгича мазмун билан бойитиб бориш вазифалари қўйилган эди. Бу жиҳатдан олганда янгича урф-одат ва маросимларни тарғиб қилиш ва турмушга жорий этиш бўйича ташкил этилган область ҳамда шаҳар советлари анчагина ишлар қилдилар. Мен шу советларнинг бир аъзоси сифатида Тошкент шаҳар ЗАГС органларида қилинаётган ишлар ҳақида қисқача тўхталмоқчиман.

Тошкент шаҳрида 10 та ЗАГС бўлими ва иккита никоҳ уйи мавжуд. Ўтган йили ва шу йилнинг биринчи кварталида бу ташкилотларда 20 мингдан ортиқ никоҳ қайд қилинди. Шундан 12 минг келин—куёвлар тантанали равишда никоҳдан ўтдилар.

Бахт уйлари, ЗАГС бўлимлари никоҳларни қайд этишда ранг-баранг формалардан фойдаланмоқдалар. Бунда асосан ана шу тантананинг умрбод унутилмас, гўзал ва сермазмун бўлишига интилаётирлар. Никоҳ маросимлари пайтида меҳнат ветеранлари, Улуғ Ватан уруши ветеранлари, депутатлар шу ёшларни тарбиялаган педагоглар, қаҳрамон оналар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, келин-куёвларнинг қариндошлари, дўстлари иштирок этмоқдалар. Улар самимий дил сўзлари билан ёш оилаларга бахт-иқбол тилаб, социалистик жамиятдаги файзли, меҳнатсевар оилалар изидан боришга даъват этаётирлар.

Ўтган йили «Шодлик» бахт уйи ташкил этган никоҳ тантаналари жуда кўпчиликнинг ёдида қолди. Ленин комсомоли номли истироҳат боғига 17 жуфт келин-куёв ташриф буюрди. Никоҳни қайд этиш жараёнида шўх музика, муҳаббатга, садоқатга чорловчи қўшиқлар янграб турди. Бу маросим оммавий сайлга айланиб кетди. Сўлим боғ ичра 17 жуфт йигит-қизнинг куёвлик ва келинлик либосида сайр этишини кўз олдингизга келтириб кўринг-а! Қандай чиройли, қандай завқли. Ана шундай урфларгина ҳаётимизни чинакам безаши мумкин.

Шаҳримизнинг ҳамма районларида янги анъаналарни тарғиб қиладиган жамоатчилик советлари фаолият кўрсатмоқда. Чилонзор, Собир Раҳимов, Киров, Куйбишев, Ҳамза районлари шу советларнинг кўмагида никоҳни қайд этиш, олтин ва кумуш тўйларни ўтказиш борасида эътиборга лойиқ ишлар қилмоқдалар.

Чилонзор районида бўлиб ўтган чиройли бир тўй ҳамон ёдимда. Район ЗАГС бўлими ўтган йили партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари билан биргаликда бир куннинг ўзида бир оиланинг учта тўйини ўтказди. Бунда олтин тўй, ўғил уйлантириш ва тўнғич неваранинг туғилган куни биргаликда ўтказилди. Маҳалладошлар, қавми-қариндошлар, қўни-қўшнилар тўй эгаларини самимий табриклашди, уларга совға—саломлар топширилди. Шу районда истиқомат қилувчи 14 боланинг онаси Тоифахон Обидованинг тўйи катта қувонч ва шодиёнага айланди.

ЗАГС органлари фақат никоҳларни қайд қилиш ёки олтин, кумуш тўйларни мароқли ўтказиш билангина чекланиб қолмаётирлар. Улар бўлғуси оиланинг тақдири ҳақида ҳам чуқур ўйлаб, қатор тадбирларни амалга ошираётирлар. Хусусан ЗАГС бўлимларида қизлар ва йигитлар, ёш оналар учун алоҳида-алоҳида лекция ҳам суҳбатлар уюштириб турилади. Бўлажак келин-куёвларнинг ота-оналарига маслаҳатлар бериладди. Янгича урф-одатларни тарғиб қилувчи совет аъзолари тез-тез заводлар ва фабрикаларда маҳаллаларда бўлиб лекциялар уюштирадилар. Ана шундай суҳбатлар чоғида юристлар ҳам актив иштирок этишмоқда. Улар оила ва никоҳ, бола тарбиясида ота-онанинг бурчи сингари муҳим темаларда гурунглар ташкил этмоқдалар.

Ана шундай лекциялардан кейин кинофильмлар кўрсатиш одат тусига кириб қолмоқда. Бу тадбирларнинг ҳаммаси ёш оилани мустаҳкамлаш учун қаратилгандир.

Маълумки, туғилган болаларни ўз вақтида рўйхатдан ўтказиш, уларга тантанали равишда гувоҳнома топшириш ишлари ҳам ЗАГС органларига юклатилган. Бунинг учун барча ЗАГС бўлимларида етарли шароит мавжуд. Ҳамза район ЗАГС бўлими ходимлари чақалоқларга гувоҳнома топшириш, ёш оналарни биринчи фарзанд билан табриклаш тадбирларини жуда сермазмун ўтказмоқдалар. Бунда ёш оналарга совғалар, турли нишонлар топширилади.

Шу йил март ойида Куйбишев районининг Трактор заводи маданият уйида ҳам чақалоқларни рўйхатдан ўтказиш ва уларга гувоҳномалар топшириш пайтида ҳар бир ота-онани музика ва қўшиқлар билан табрикладилар. Уларга эсдалик совғалари топширилди. Ўтган йили шаҳар бўйича 35 мингдан ортиқ бола туғилди. Шундан 12 мингдан кўпроқ кичкинтойларга тантанали равишда гувоҳномалар топширилди.

ЗАГС ходимлари гувоҳномаларни ота-оналарга қулай бўлсин деб туғруқхоналарга бориб топширмоқдалар. Бу эса инсонга бўлган эътибор ва эъзозининг яққол намунасидир.

Биз ишимизда баъзи камчиликларга ҳам йўл қўяпмиз. Айрим маҳаллаларда ёшларнинг янгича анъаналар услуби билан ЗАГСдан ўтишларига, замонавий тўйлар ўтказишларига тўсқинлик қиладиган шахслар ҳам баъзан учраб туради. Ёки ЗАГСга қонунда белгиланган муддатдаги вақт орасида яъни бир ой илгари ариза бермай тўй яқинлашиб қолгач тиғиз пайтда ариза билан мурожаат қилиш ҳоллари содир бўлмоқда. Биз ана шу камчиликларни бартараф этиш, тўйларни замонавий ихчам, чиройли совет қонунларига мос ҳолда ўтказишга интилмоқдамиз, ва бундан буён ҳам ҳаётга янгича урф одатларни кўпроқ жорий этаверамиз.

С. БУРИЕВА,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ЗАГС бўлимининг мудири, янги маросимлар ҳамда анъаналарни тарғиб қилиш ҳамда уни жорий этиш бўйича область советининг аъзоси.

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Октябрь районидаги Ҳамза номли музика мактабида кўплаб истеъдодли ёшлар таълим олмоқда. Суратда: мактаб ўқувчиси Нодир Каримов скрипкада янги куй машқ этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧАҚИРИЛУВЧИЛАР КУНИ

ҚИБРАИДАГИ стадионда Оржоникидзе райони ёшларининг анъанавий «Чақирилувчилар куни» бўлиб ўтди. Унда 3 мингга яқин йигит-қиз иштирок этди.

УЛУҒ Ватан уруши, меҳнат ветеранлари иштирокидаги бу тантанани район ижроия комитетининг раиси Т. Ортиқхўжаев кириш сўзи билан очди. Район партия комитетининг иккинчи секретари В. С. Урядов эса «СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш — совет гражданларининг фахрли бурчидир» деган мавзуда доклад қилди. Шундан сўнг район ҳарбий комиссари К. Бекаев, район комсомол комитетининг биринчи секретари Ҳ. Саттоллов, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. Каримовлар Совет Армияси сафига отланган чақирилувчиларга муваффақиятлар тиладилар.

Тантана охирида спорт мусобақалари бўлди. «Физик» маданият уйининг «Кванти» вокал-чолғу ансамбли қатнашчилари концерт қўйиб беришди.

С. АКРОМОВ.

СПОРТ

ХОККЕЙЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИДА

Прагадаги Юлиус Фучик номли спорт саройида хоккей бўйича Европа ва жаҳон чемпионати байроғи кўтарилди. Биринчи бўлиб майдонга Швеция ва ГДР командалари тушдилар. Швеция хоккейчилари 6:2 ҳисобида устун келишди.

СССР хоккейчиларининг АҚШ командаси билан бўлган ўйини мухлисларни анча-мунча ҳайратга солди. Чемпионатларда рақибларн устидан осонликча ғолиб келадиган совет спортчилари бу сафар қаттиқ қаршиликка дуч келдилар. Биринчи ва иккинчи бўлимлар тенг кураш остида ўтди. Ҳатто иккинчи бўлим АҚШ командаси фойдасига 2:1 ҳисобида ҳам тугади. Лекин сўнгги учинчи 20 минутликда СССР терма командаси ўйинда бурилиш ясашга эришди ва 9:5 ҳисобида ғолиб келди. Майдон эгалари ЧССР хоккейчилари эса ГДР командасини 8:0 ҳисобида мағлуб этдилар.

Кеча совет спортчилари ўзларининг иккинчи учрашувларини ГФР хоккейчилари билан ўтказдилар.

«МЕҲНАТ» ОЛДИНДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун кўп кунлик велосипед пойгаси давом этмоқда. Кеча спортчилар Андижонда 25 километрга группа пойгасида қатнашганларидан кейин Наманганга қараб йўл олишди.

Фарғона—Андижон оралиғи бўйлаб ўтказилган мусобақада «Буревестник» вакили Сергей Гудин масофани 2 соату 52 минут 25 секундда босиб ўтиб ғолиб келди.

Олти босқич бўйича эса «Буревестник» вакили Марат Ахматулин пешқадамлик қилмоқда. Унинг натижаси 13 соат 42 минут 33 секунд. Қирғизистон пойгачиси Рудольф Клейн иккинчи, Александр Почукутов учинчи ўринда.

Умумкоманда ҳисобида эса «Меҳнат» велосипедчилари олдинда боришмоқда.

ФИНИШ БЎСАҒАСИДА

Львовда шахмат бўйича жаҳон биринчилиги зонал мусобақалари ниҳоясига етмоқда. Ваганян сўнгги тур натижасидан қатъий назар навбатдаги босқичга йўлланма олди. Қолган уч ўринга эса 7 шахматчи даъвогар бўлиб турипти.

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

Тошкентлик ватерполчилар мамлакат чемпионати ўйинларини Боку шаҳрида ўтказишмоқда. Ҳамшаҳарларимиз навбатдаги турда Тбилисининг «Динамо» командаси билан учрашиб 5:7 ҳисобида енгилдилар.

ОРОМГОҲЛАР ЧОРЛАЙДИ

Пойтахтимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлиги қизғин давом этмоқда. Ҳамшаҳарларимиз Тошкентни янада обод шаҳарга айлантириш учун кўча ва майдонлар, маданият ва истироҳат боғлари ва хиёбонларда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширмоқдалар.

Сергели районидаги Коммунистик шанбаликнинг эллик йиллиги номи билан аталган маданият ва истироҳат боғида ҳам шу йўналишда кўпгина ишлар қилиняпти. Шу кунгача бу ерда 3 минг тупдан зиёд манзарали дарахт ва гул кўчатлари ўтқазилди.

— Боғимизда ҳордиқ чиқарувчилар учун барча шароитлар яратилмоқда, — деди парк директори М. Жалилов, — бу ерда «Берёзка» аттракциони, теннис майдончалари, қайиқ станцияси, рақс майдони қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бизга бу соҳада 13-кўприксозлик заводи, Сергели ремонт-механика заводи ишчилари ҳамда мактаб ўқувчилари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Яқин кунлар ичида маданият ва истироҳат боғи дам олувчиларга бағрини очади.

А. НОРҚУЛОВ.

ОРКЕСТР МУВАФФАҚИЯТИ

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бадиий ҳаваскорларининг духовой оркестрига Узсовпроф қарори билан «Халқ коллективи» деган унвон берилди. Бу шаҳар, область ва республика конкурслари ҳамда кўрикларида бир неча марта ғолиб чиққан музикачиларга берилган муносиб баҳодир.

Бирлашма ҳаваскорлари духовой оркестрни ташкил этганларига 20 йил бўлди. Шу вақт мобайнида тажрибали, профессионал маҳорати анча ўсган, репертуарини ватанимиз ва жаҳон музика классикларининг асарлари билан бойитган коллектив неча юзлаб концертлар берди. Самолётсозларнинг турли тантаналари ва байрамларида оркестр қатнашчилари актив иштирок этадилар. Духовой музика садолари биринчи май намойишларида, ишлаб-чиқариш илғорлари слётида, 8-Март байрамларида янграб туради.

Коллектив айниқса кейинги йилларда катта ютуқларни қўлга киритди. Ҳозир бирлашма ҳаваскорларига Ўзбекистон Давлат филармониясининг етакчи ижрочиларидан бири Д. Набойшчиков бошчилик қилмоқда. Оркестрда ишлаб чиқаришда кўп йиллардан бери меҳнат қилиб тажриба орттирган ветеранлар ҳам, фаолияти эндигина бошланаётган ёшлар ҳам бор. Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери, йиғувчи слесарь Р. Биняминов, ишлаб чиқариш устаси В. Карапузов, слесарлар А. Қурбонов, Қ. Эргашев, механик А. Улеско шулар жумласидандир.

Яқинда «Звезда Востока» клубида коллективга Халқ духовой оркестри унвони берилиши муносабати билан йиғилиш бўлиб ўтди. Оркестр қатнашчиларига фахрий ёрлиқ ва совғалар топширилди. Сўнгра музикачилар ўз санъатларини намойиш қилдилар.

Н. СКРИПЛЕВ.

ИЛҲОМ ИШЧАНЛИКНИ ЁҚТИРАДИ

ШЕЪРЛАРГА ОБЗОР

Редакциямизга йўлланган хатларнинг анчагина қисмини ҳаваскор шоирларнинг машқий шеърлари ташкил этади. Бу машқий шеърларнинг аксариятида шеърият қонун-қоидаларига амал қилинган: қофия, туроқ, вазн жойида. Айримларида шеър ёзиш учун зарур бўлган энг асосий дастур — янги фикр айтишга интилиш ҳам сезилади. Булар — ҳаваскор қаламкашлар келажагига умид уйғотувчи белгилар. Афсуски, шеър ёзиш учун фақат шуларнинг ўзигина кифоя қилмайди. Сўзлар узукнинг ёқут кўзидай ўз ўрнига тушса, мисралар поэтик тасвир, бадиий тафаккур оҳангига айланса, айтилмоқчи бўлинган янги гап ва туйғулар эса кашфиёт даражасига кўтарилсагина чинакам шеър яратилган бўлади. **Ўртачирчиқлик Ҳамид Норқуловнинг** «Кел, баҳор!» шеърини шу нуқтаи назардан таҳлил этишга уриниб кўрайлик. Шеър шундай бошланади:

Ҳарорат тафтидан
ёришган (?) куртак
Бўйидан таралар оҳанг
навоси (?).
Умиддан эртароқ (?)
рухсор кўрсатган (?)
Бойчечак гулида кўклам
садоси.
Кел баҳор, тезроқ кел,
бизнинг боғларга!
Ўйлардек поёнсиз (?)
ўйчан далалар
Яшиллик йўлида илҳақ
турибди.
Осмонга гўё хол бўлган
қушчалар
Оламни қучгудек учиб
юрибди.
Кел баҳор, тезроқ кел,
бизнинг боғларга!

Дарҳақиқат, қофия, туроқ, вазнга қатъий амал этилганлиги сабабли шеър жуда мусиқий чиққан. Ҳатто шеър оҳангига берилиб кетилса, унинг айрим мантиқий ғализликларини сезмай қолиш ҳам мумкин. Биз сўроқ аломати қўйган сўз бирикмаларига эътибор беринг: тушунчалар мавҳум, фикрлар тумтароқ. Куртак ёришмайди, куртак бўртади, униб чиқади, новдани ёриб чиқади... Ҳеч қачон оҳангнинг навоси бўлмайди, навонинг оҳанглари бўлиши мумкин. «Умиддан эртароқ рухсор кўрсатган»нинг ўрнига, «умиди эртароқ очилган» дейилса, бироз фикр аниқлашади. Ниҳоят, «ўйлардек поёнсиз» ибораси ҳам ўринсиз ишлатилган. Лекин ёш қаламкаш ҳеч кимда учрамайдиган, оригинал, ўзига хос поэтик мисралар ҳам ишлатганки, булар кишида унинг келажагига нисбатан умид уйғотади. «Байчечак гулида кўклам садоси», «ўйчан далалар Яшиллик йўлида илҳақ турибди», «Осмонга гўё хол бўлган қушчалар оламни қучгудек учиб юрибди» сатрлари фикримиз далилидир. Норқуловнинг «Лола», «Сувда ялпиз ҳиди анқир», «Куз ва баҳор» сарлавҳали шеърлари хусусида ҳам худди шу фикрларни такрорлашимиз мумкин. Булар ичида, айниқса, «Сувда ялпиз ҳиди анқир» шеърининг туйғуларга бойлигини алоҳида таъкидламоқ керак.

Бекободлик М. Шукуровнинг «Оналар», «Баҳор» **С. Болтабоевнинг** «Баҳор ҳақида икки шеър», **Ҳ. Отақуловнинг** «Тўймайман», «Қор», «Саккизликлар», **оққўрғонлик А. Гулбоевнинг** «Уларнинг қалбига қулоқ сол, она!», «Муқаддас туғ», «Инсон тақдири», **М. Усмоновнинг** «Ватан», «Булоқ», «Пахта», «Саккизлик», «Тўртликлар», **Калинин районлик М. Самадованинг** «Тоғ ва булут», «Сени куйлайман», **тошкентлик М. Назировнинг** «Сенга тушса кўзим» ва яна бир неча ҳаваскор қаламкашларнинг машқлари борасида ҳам камчиликларини назарга тутган ҳолда илиқ гаплар айтгимиз келади.

Қўлимизда шеърият қонун-қоидаларига жавоб берадиган, лекин атайлаб, ўзни зўрлаб, илҳомсиз ёзилган машқлар ҳам анчагина. Улар шаклан шеърга ўхшагани билан мазмунан ўқувчиларга ҳеч нарса бермайди. Янги гап йўқ, фикрлар саёз — юки кам. Тўғрироғи, қуруқ баёнчиликдан иборат. Зотан, шеъриятнинг биринчи душмани баёнчиликдир. Баъзилар эса долзарб ва муҳим мавзуларда қофияли мисралар тўқисам, матбуотда тезроқ чиқади деб ўйлашади. Аммо муҳим мавзуга юксак масъулият билан ёндошиш кераклигини унутиб қўядилар.

Бекободлик М. Мўминов, С. Болтабоев, Ҳ. Тўрабеков, Р. Эсанов, тошкентлик Б. Бойқобилов, Т. Латипов, Н. Рихсиев, Ф. Мамажонов, Н. Жўрабоев, ангренлик К. Жумабоев, бўкалик А. Қурбонов, чирчиқлик Ш. Талаев, туркманистонлик Саъдуллаев, оҳангаронлик Ф. Аблазова, Коммунистик районидан Р. Шопайзиева, янгийўллик А. Акбаров ва бошқаларнинг машқларида ҳам баёнчиликка берилиш кучли. Айрим ҳаваскорлар: «Биз ҳам илҳом билан ёзганмиз. Илҳом келмаса, қўлга қалам олармидик?» дея эътироз билдириши мумкин. Лекин илҳомдан илҳомнинг фарқи бор.

Шу ўринда ҳаваскор қаламкашларга илҳом тўғрисида қисман тушунча бериб ўтишни лозим топдик. Аввало илҳомнинг туғилиши ва унинг қандай кечиши борасида тўхтайлик. Илҳом жараёни ҳар бир ижодкорда ҳар хил ўтиши мумкин. Аммо аксарият ҳолларда нимадандир таъсирланиш, чуқур хаёлга ботиш, бирон бир дард ёки фавқулодда мияга келиб қолган янги фикрни мушоҳада этиш орқали киши вужудини тартибсиз туйғулар қуршай бошлайди ва биз илҳом деб атаган жараённинг юзага келишига туртки беради. Киши бу кезда борлиқни унутиб, тасаввурида пайдо бўлган сирли олам қўйнида яшайди. Сеҳрли, лекин ҳали мавҳум фикрлар ва туйғулар унинг хаёлини ҳар тарафга олиб қочади. Бу етилган илҳом эмас, хаёлий сеҳрланиш, холос. Таъбир жоиз бўлса, бу юрак илҳоми. Юрак илҳоми тафаккур илҳомини қўзғатган тақдирдагина фикрлар тиниқлашиб, туйғулар таранглашади. Ана шундан кейингина ҳақиқий илҳом жараёни вужудга келади, ёзмасликнинг иложи қолмайди, сатрлар ўз-ўзидан қуйила бошлайди, сўзлар аниқ мазмун ва жозиба кашф этади. Яъни тасаввурдаги мавҳум олам тафаккур кучи билан реал ҳақиқатга айланади, ижодкор ўзи кашф этган ҳаёт ҳақиқати ва юксак мақсад сари қадам ташлайди. Белинский таъбири билан айтганда, **илҳом — дафъатан ҳақиқатнинг замирига киришдир.**

Шуни унутмаслик керакки, илҳом ишчанликни ёқтиради. Тинимсиз изланиш, ўз истеъдодини чархлаш, дунё қарашини кенгайтириш, мушоҳада қобилиятини кучайтириш илҳом ҳомиласини яратиш демакдир.

Эргаш МУҲАМЕДОВ.

РАЙОН ОБОДОНЛАШМОҚДА

ОБОДОНЛАШТИРИШ ва кўкаламзорлаштириш икки ойлигида Киров районы меҳнаткашлари ҳам актив иштирок этишяпти.

— 60 соатлик ҳашарга ҳар бир киши ўз ҳиссасини қўшаяпти, — дейди ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги штабининг бошлиғи Т. Обидов. — Жумладан «Обод», 1- ва 2-Кисловодск, Тельман номли маҳаллаларда 50 мингдан ортиқ турли дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бу ишларда Йўлчи Мирзаев, Хусниддин Нуриддинов, Муяссар Мавлонова каби активларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Н. ҚЎЧҚОРОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ЗЎР ҚИЗИҚИШ

БОНН. (ТАСС мухбири). Ғарбий Германиянинг сиёсий ва савдо-саноат доиралари, кенг жамоатчилиги КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга расмий визит билан келишини зўр қизиқиш билан кутмоқдалар.

Германия Социал-Демократик партиясининг раиси В. Брандт, бу ерда партия правлениесининг мажлисида сўзга чиқиб Л. И. Брежневнинг визити кескинликни юмшатиш сиёсатига янги далда бағишлайди деб ишонч билдирди.

«Л. И. Брежневнинг яқинда қиладиган визитини зўр эътибор билан кузатиб турибмиз ва ГФР билан СССР раҳбарлари ўртасидаги олий даражадаги музокаралар кескинликни юмшатишга ёрдам беради деб ишонамиз», деди ТАСС мухбири билан суҳбатда ГСДПдан Бундестагга депутат Д. Шперлинг.

Мен ўйлайманки, деб сўзини давом эттирди у, ҳамкорлигимизни кенгайтириш учун, ГФР фирмалари билан Совет корхоналари ўртасида савдо-сотиқ алоқаларини мустаҳкамлаш учун ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар бор. Л. И. Брежневнинг визити ГФР билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларнигина эмас, балки, умуман кескинликни юмшатиш сиёсати учун самарали таъсир кўрсатади, ҳамжиҳатликни яхшилашга тўсқинлик қиладиган ўтмишдаги салбий кайфиятларни бартараф этишга ёрдам беради.

ГФРдаги соғлом фикр юритувчи савдо-саноат доиралари канцлер Г. Шмидтнинг КПСС ва Совет давлатининг раҳбари Л. И. Брежнев билан олиб борадиган музокаралари ҳар иккала давлат ўртасида савдо-саноат соҳасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга олиб келади, деб умид қилмоқдалар.

«Ост-вест коммерц» журнали ГФР билан социалистик мамлакатлар ўртасидаги савдо-сотиқ соҳасида ҳали ҳам жиддий тўсиқлар мавжуд ва бу тўсиқларни бартараф этиш керак, деб ёзади.

Ғарбий Германия коммунистларининг газетаси «Унзере цайт» ўзининг редакцион шарҳида қуйидагиларни таъкидлайди: «Леонид Брежнев СССРнинг тинчликни таъминлаш ва кескинликни юмшатишни мустаҳкамлашга, ўзаро фойдали муносабатларни ривожлантиришга қаратилган таклифларини баён этиш учун жаҳон социалистик давлатининг вакили сифатида ГФРга келмоқда. СССР билан ҳамкорлик қилиш фойдали эканлигини мамлакатимиздаги юз минглаб меҳнаткашлар амалда сезиб турибдилар. Совет Иттифоқининг берган катта заказлари туфайли шу меҳнаткашларнинг кўпчилиги ишсиз қолмади».

А. ГРИГОРЬЕВ,
А. УРБАН.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВИЗИТИ

ТЕҲРОН. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети раисининг ўринбосари, Тошкент университетининг ректори Т. Саримсоқов бошчилигидаги шу комитетнинг бу ерга визит билан келган делегацияси Теҳрон университетининг ректори К. Мотамеди билан учрашди. Учрашув вақтида мамлакатларнинг ҳар бирида маориф системасини ривожлантириш масалалари хусусида фикрлашиб олинди. Совет делегацияси Африка-Осиё бирдамлиги Эрон миллий комитетининг таклифига биноан Эронда меҳмон бўлиб турибди.

ХЕЛЬСИНКИДА УЧРАШУВ

ХЕЛЬСИНКИ, 26 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари, СССР Олий Совети Миллатлар советининг Ташқи ишлар комиссияси раиси Б. Н. Пономарев бугун Финляндия Ташқи ишлар министри П. Вяюрюнен билан учрашди. Б. Н. Пономарев социалистик интернационалнинг қуролсизланишга бағишланиб бу ерда ўтказилаётган конференциясида иштирок этмоқда.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар кўриб чиқилди.

СОВЕТ Иттифоқи энергетика базасини вужудга келтиришда Халқ Польшасига қардошларча ёрдам кўрсатмоқда. Яқинда «Рибник» электр станцияси иккинчи навбати қурилиб, 200 минг киловатт қувватли энергия блоки ишга туширилди. Суратда: эндигина ишга туширилган бешинчи энергия блокини бошқариш ва назорат қилиш пультида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ БОШЛИҒИ ПЕКИНГА КЕЛДИ

ПЕКИН. (ТАСС). Чегара масалаларини тартибга солиш юзасидан Совет-Хитой музокараларидаги Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев бугун Пекинга келди.

Пекин аэродромида уни Хитой ҳукумат делегациясининг бошлиғи ХХР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Юй Чжань, СССРнинг ХХРдаги муваққат ишлар вакили А. А. Брежнев, бир қанча социалистик мамлакатларнинг Пекиндаги элчилари ва дипломатия вакиллари кутиб олдилар.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
1 МАЙ СОАТ 14.00 да

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ
ҲАЛИМА НОСИРОВА
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ
САОДАТ ҚОБУЛОВА
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ
ГАЛИЯ ИЗМАЙЛОВА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ж. НИЗОМХЎЖАЕВ, Э. ЙЎЛДОШЕВ, М. ДАВИДОВ, К. ЮСУПОВА, Ҳ. КОМИЛОВА.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. ҲИДОЯТОВА.
Солистлар: А. БОЗОРОВ, Т. ҲУСАНОВ, П. МУСТАФОЕВ, М. УЗОҚОВ, М. АҲМЕДОВА, Д. НАЖИМОВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Программани — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ж. НИЗОМХЎЖАЕВ олиб боради.
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбек Давлат филармонияси
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
2 МАЙ СОАТ 13.00 ВА 16.00 ДА
СЕВИМЛИ ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ХОНАНДАЛАР:
Шерали ЖУРАЕВ, Алижон ҲАСАНОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Фотима БАРАТОВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Насиба ЭГАМБЕРДИЕВА;
РАҚҚОСАЛАР:
Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати
Қарима УЗОҚОВА
Райҳон АБДУЛЛАЕВА, Раҳима РИХСИЕВА;
Оригинал жанрда — Саттор ИСЛОМОВ.
Интермедия ва юморда — Шерқўзи ҒОЗИЕВ ва Абдуфаттоҳ САИДОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.
Программани — Мавжуда ХОЛДОРОВА олиб боради.
Филармониянинг бадиий раҳбари — Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотларининг лауреати, композитор Мирсодиқ ТОЖИЕВ.
Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан сотилади.
КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР
57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978-79 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автослесарлар, совутиш қурилмалари бўйича механиклар, металл бўйича токарлар, фрезерчилар, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь-механиклар, электр-газ пайвандчилар, мебелчи дурадгорлар, электр ускуналарини ремонт қилувчи электромонтёрлар, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёрлар.
Ўқиш муддати — 3 йил.
МАЗКУР ГРУППАЛАРГА 8-СИНФНИ ТАМОМ ҚИЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ ВА ШУ ДАВРДА УЛАР ЎРТА ВА УМУМИЙ ТАЪЛИМ ҲАМ ОЛИШАДИ.
Машғулотлар — 1978 йил 1 сентябрдан бошланади.
Ўқувчилар ўқиш вақтида бепул кийим-кечак ва кунига 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.
Билим юртини имтиёзли диплом билан тамом қилган ўқувчилар олий ва махсус ўрта таълим ўқув юртларининг кундузги бўлимларига ишлаб чиқариш стажисиз қабул қилинадилар.
ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.
Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, соғлиғи ҳақидаги справка, 6 та 3х4 см, ҳажмидаги фотосурат, турар жойдан справка.
Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар Высоковольтний массиви, 3-сектор, 7-поликлиника ёнида (4-автобуснинг «Морозов кўчаси», 13, 22-трамвайларнинг «Маиший хизмат кўрсатиш уйи» бекатлари).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.45 — Гимнастика. 10.05 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 10.50 — Хоккей: Швеция —АҚШ. 11.35 — «Сени кутамиз, Темур!» (бадиий фильм). 15.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Китоб. Давр. Китобхон». 16.20 — Концерт. 16.40— «Москва ва москваликлар». 17.10 — «Жаҳон халқларининг ижоди». 17.40 — ВЛКСМ XVIII съезди делегатлари билан учрашув. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Концерт. 19.55 —«ВЛКСМ XVIII съездида». 21.30 — «Вақт». 22.15 — Кинопанорама. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30—Ўқув кўрсатуви. 13.00— «Ширмонбулоқ» (қўғирчоқ театри). 17.30 — Мультфильм. 17.40 — Қуёшли ўлка маршрутлари. 18.10 — Москва. «Ленин йўлидан» (телевизион ҳужжатли фильм). 19.30 — «Ахборот» (ўзбек ва рус тилларида). 19.55 — Москва. 21.30—«Вақт» (Москва). 22.15 — «Оқшом қўнганича йўқ» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.40 — «Тошкент билан бирордарлашган шаҳарлар». 20.10— Янгиликлар. 20.30 — Концерт. 21.00—Ҳужжатли фильм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Пиковая дама** (12.00, билетлар сотилган), **Бир актли балетлар** (19.00). 30/IV да **Золушка** (12:00 **Чио-чио-сан** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Келинлар қўзғолони**, 29/IV да **Қиёмат қарз**, 30/IV да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Ғариблар** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/IV да **Олифта**, 29/IV да **Кулги кечаси**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Ҳаммомга бало борми?**, 29/IV да **Кўзингни каттароқ оч**, 30/IV да **Ишқ қурбонлари** (12.00).

Кино

Ҳаётга ташналиқ — «МОСКВА» (11, 14, 17, 20.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 15, 18, 20.45), «ЧАЙКА» (11, 14, 16.45, 19, 18.30, 20.45), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Транссибирь экспресси — «ТИНЧЛИК» (12.30, 15.30, 18.30, 21.00), ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Ўн икки стул — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13, 14.30, 16, 17.30, 19.00, 21.00).

Запас аэродром — «МИР» (тоқ соатларда).

Одамлар ташвишида — «НУКУС» (тоқ соатларда).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 | Редактор ўринбосарлари— 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 06428. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д—2395.